

esőzések megmentették takarmánytermésünk egy részét. Azt azonban hangsúlyoznunk kell, hogy csak egy részét. Mert a lapunkhoz érkezett és a hivatalos tudósításokból azt látjuk, hogy a szénatermés az egész országban — egyes kivételektől eltekintve — közepesnél jobbnak nem mondható és a mindenütt elkésett a szénakaszálás, mi a sarjutermost is okvetlenül kedvezőtlenül fogja befolyásolni.

Szénatermésünket azonkívül csökkentették a tavaszi szárazság folytán az előre lekaszált és lelegeltetett területek.

Igen sok vidéke volt az országnak, a hol az ősszel korai használatra vetett takarmányneműek teljesen kiszáradtak és termést nem adtak.

A luczerna és herefélék megkésített első kaszálása a szintén megkésített esőzések beálltával következett be, úgy, hogy majdnem kivétel nélkül az egész országban hétszámra hevert renden és ázott e kitűnő takarmányunk és sok helyen elpusztult.

Semmiestre sem áll tehát oly fényesen Magyarország takarmány tekintetében, hogy gondolni lehetne arra, miszerint saját gazdáink és marhaállományunk veszélyeztetése nélkül külföldre takarmányt vihetnénk ki.

Pedig ma az egész ország el van árasztva külföldi takarmánykereskedőkkel.

E sorok írójának személyesen volt alkalma beszélgetni egy ügynökkel, ki a német katonaság részére 60,000 ló ellátására keres szénát.

A rajnamelléki szövetkezetek mozgalmáról, mely magyar takarmányanyagok beszerzését tűzte ki célul, lapunkban már megemlékeztünk.

Egy olasz ügynök, biztos tudomásunk szerint magában Pestmegyében már eddig 1000 kocsi rakomány, tehát körülbelül 100,000 m. szénát

foglalt le és meg is kezdte szállítását.

Egy párisi kereskedőből álló konzorcium ügynökei a napokban érkeztek Budapestre és járják be az országot szénavasárlás céljából, nem ritkán igérve 3—3.50 frtot kazalban a kicsit jobb minőségű áruért.

Ismerve gazdaközönségünket, különösen kisgazdáinkat, biztos hitünk, hogyha e mozgalomnak utját nem álljuk, ki leszünk téve annak, hogy a szorultságban levő külföld kifosztja gazdáinkat, különösen kis termelőinket, a kiket alátszólag fényes árak könnyen elkábitanak, a télire való takarmányból akkor, a mikor maga Magyarország sem néz e tekintetben valami fényes jövőnek eléje.

A nem valami fényes kilátások mellett, a melyek szálás takarmánytermésünkre vonatkoznak, nem lehet reményünk, hogy póttakarmányok fognak rendelkezésre állani.

Hiszen a korpa ára ma 4.50 frt s a mi régen nem történt: a leszállított francia vámok következtében óriási mértékben vitetik ki Francziországba, nem kisebb rakományokban Angliába, úgy, hogy a legtöbb budapesti malom készlete áprilisig le van már foglalva külföldi számlákra.

Még ha szálatakarmányban bővelkednénk is, a póttakarmány hiánya okvetlenül nehéz helyzetbe sodorja az intenzívebb állattenyésztő gazdákat.

Az O. m. g. e. már körülbelül két hó előtt — előrelátva az események illetén fejlődését — a kormányhoz fordult, hogy tőle telhetően igyekezzék takarmányforgalmunk ezen káros irányának utját állani. Tudtunkkal azonban eddigelé semmi sem történt, daczára annak, hogy a földmívelési miniszterium is különösen tariffák tekintetében megtette a szükséges lépéseket.

Pedig e kérdésben erélyes intézkedéseket várhatnánk.

Mert Magyarország mezőgazdasága megkövetelheti kormányától, hogy akkor, a mikor ily tisztán kimutatva kézen fekvő veszedelemmel jár a Magyarországról a külföldi államok ügynökei által forszirozott takarmánykivitel: utját állja e törekvéseknek minden tőle telhető eszközzel, s nem fog tekinteni egyes czégek jajgatásaira, nem egyes konzorciumok érdekeire, nem még egyes nagy ipari érdekekre sem.

Az első, a mit tenni kell, felemelni, még pedig lényegesen a széna, szalma, korpa vasuti fuvardíját a külföldi relációkban. A külföld szorultságától függ, hogy ez akadály lesz-e a kivitelnek vagy sem. Mi attól félünk, hogy már ma nem.

És így ne riadjunk vissza a radikálisabb eszközöktől. Meg kell tiltani a széna, szalma és korpa kivitelét.

Ha a németbirodalomban meghozták a tilalmat, miért riadjunk mi tőle vissza.

Magyarországon a bekövetkező takarmányhiány óvintézkedéseit megparancsolják, foglalkozzanak velök jó eleve komolyan intéző köreink.

Megszoktuk ugyan, hogy Magyarországon egyes kiviteli érdekkörök jajgatása nagyobb horderejű, mint a gazdaközönség érdeke, — de ez égető kérdésben elvárjuk földmívelési kormányunk erélyes fellépését, és sürgős iniciatíváját hathatós intézkedésekre.

A takarmányhiány, az igaz első sorban mezőgazdasági érdek, ezt sajnos, nem értik nálunk. De ott van egy másik szempont is, a hadsereg. Ha ilyen arányban folytatódik a takarmánykivitel mint ma, nem lesz mit enni adni a katonalónak.

T Á R C Z A.

Királyházától—Tokajig.

(Miklós Ödön földmívelésügyi miniszteri államtitkár szemléltette a Felső-Tiszán.)

Az Ugocsamegyei Királyhályháznak vasuti állomása élénk képet nyújtott a múlt hó 27-ikének kora reggelén. A vármegye tisztikara és több földbirtokosa meleg üdvözléssel fogadta a törvényhatóság területére kiszálló Miklós Ödönt, a földmívelésügyi miniszterium államtitkárát, ki a vizügyi szolgálat szakférfiainak kíséretében érkezett oda, hogy a Tokaj feletti Tisza megtekintésére induljon, közvetlen tájékoztatást szerzendő a szabályozás eddigi eredményei és jövő feladatai felől.

Kivánatos és alkalomszerű az ily szemle most, a mikor a Tisza-szabályozás folytatódó munkálatainak programja a törvényhozás előtt fekszik s bár e munkatervet a megelőző szakaszon tárgyalásokból mint széles alapokon nyugvó tanulmányok eredménye lett ismertté, a törvényjavaslat ellen mégis — különösen a felső Tisza vidékéről, bizonyos lokális érdekeket, mostoha elbánást panaszló hangok emelkedtek, a melyeket meghallgatni ott, a honnan megszólaltak, a legalkalmasabb eszköz a kölcsönös megértés biztosítására.

A szemle a tekeházi közuti hid megtekintésével vette kezdetét. Innen a társaság Tekeházán, Szászfalun, Fekete-Ardón és Hetényen áthaladva, a hetényi partszakadást vizsgálta meg, majd a Tisza mentén haladva, Péterfalván át, a bökényi átvágás és az ottani partomlás megsejmlése után T.-Ujlakra érkezett.

E szakasznál a szőke Tisza még kénye-kedve szerint barangol kanyargó, több ágra szakadt s gyakorta változtatott medrében s folyását emberi kéz csakis a bökényi átvágással szabályozta, mely a Bökényi községet fenyegető partomlás megakadályozására pár év előtt ásott. Hogy hatása teljes legyen, daczára jó képződésének, még némi kiegészítő munkát igényel.

T.-Ujlakot — a honnan kezdve már szabályozás és állami kezelés alatt áll a Tisza — elhagyva, a t.-becsi omló partot, T.-Becs község aggodalmának tárgyát tekintette meg az államtitkár, majd Milotár, Csecsén, Kóródon és Csekén át a badallói révig, innen pedig, miután Beregvármegye képviselőinek és a megye tiszparti községeknek küldöttségének üdvözlését fogadta, Mező-Váriig, a beregmezei vízszabályozó és ármentesítő-társulat tiszai töltésvonalának kezdőpontjáig folytatta utját. Várinál letért a Borzsa-töltésre s megsejmléte a Borzsa-épitett fésűs duzzasztó gátat, melynek rendeltetése a Beregszász mellett elfolyó és a jövőben öntözési célokra is felhasználandó Vértét élő vízzel táplálni; a borzsai fésűs gát az első ilyenemű építmény

hazánkban, csinos és szilárd kivitele által igen érdekes látványt nyújt még a laikus részére is. A fésűs gáttal az utat folytattuk a Borzsa-töltések kezdőpontjáig, Benéig, honnan estére Beregszászra értünk.

A következő nap, június 28-ika a Váritól Csapig terjedő szakasz beutazásával telt el. A hosszú kocsiút a jobbparton, a beregmezei társulat kitűnően gondozott és védanyagokkal kellően felszerelt töltésin vonult végig, melyekről gyönyörködött látványt nyújtott az ármentesített, gazdag gabonabúzákkal ékeskedő rónaság, háttérben a beregi magaslatokkal. Szinte hihetetlen, hogy mintegy 12 év előtt e bő termést igéző sikon a folyók árja jórészt szabadon futott végig. A szép kép hatását azonban helyenkint itt is megzavarják azok a sárga omló partok, melyek a jövő iránti méltó aggodalommal töltik el a közelükben fekvő községek lakosságát és a védőtöltés fenyegetett helyzete miatt a társulatot. Ily partomlások vannak Kis-Ar-nál, Tivadar-nál, Jand-nál, T.-Vidnél és Kerecseny-nél. E pontok beható vizsgálat tárgyát képezték és megsejmléltettek a társulat szalkai és eszenyi zsilipei is, melyek segítségével a belvízlevezetés történik.

A szemle-ut harmadik, utolsó napjának programja a Csaptól Tokajig terjedő folyószakasz megtekintéséből állott. E bejárásnál Zemplén és Szabolcs vármegyének, valamint a felső-szabolcsi ármentesítő és belvíz-levezető és a bodrogközi Tiszaszabályozó-társulatoknak képviselői csatlá-

Hová lesz harcoképességünk, melyért mindent áldozánk egy háboru esetén?

De ne vegyük a legrosszabb esetet, mi lesz a már ma is túlszigazott hadügyi budgetből ha a takarmány ára 100%-al emelkedik, a mi előreláthatólag be fog következni.

Ez már fináncz-érdek, ezt már megértik nálunk is. Tegyenek valamit legalább ebből a szempontból

Es ide nem elég a földmívelési miniszterium, ide az összkormány tevékenysége szükséges. Mit tehet itt egy szakminiszter?

A takarmánykészleteket lehetőleg pontosan összeírattja, figyelmezteti a gazdaközöniséget, hogy ne rohanjon vaktában a biztosan bekövetkezendő veszedelembé, ne adjon el bármi árt ígérnek is érte egy szál szénát, egy szál szalmát sem; gyűjtsön lombtakarmányt: használja fel erdeinek igen sok helyen, bár talán némi költséggel, de mégis kaszálható fűvét, a mi a legelőkből fennmaradt; vessen minél több tarlónövényt, a minek bár sikeréről klímánk alatt nem vagyunk teljesen biztosítva, de egy sikerült kísérlet esetleg még kimentheti állatállományunkat.

Ezeket mind megtette már s maga a miniszterium ezenkívül intézkedett az állami erdőkben nagymennyiségű lombtakarmány és fű gyűjtéséről.

Ha a gazdák is mindezen óvintézkedéseket megtették s az őszszel teljes biztossággal elkészíthetik a teletelési tervet és marad felesleg, akkor bocsássák, de csakis a biztos felesleget áruba; az árak emelkedni fognak, azok, a kiknek van eladó szénájuk, mindenestre többet kapnak érte novemberben, mintha ma adják el, a mikor még ki is vannak téve annak, hogy esetleg dupla áron kell visszaszerezniök.

koztak az államtitkár kíséretéhez. A társaság Csaptól Dombrádig a balparti, Dombrádtól Berczelig pedig a jobbparti töltésen haladt végig, s meggyőződött arról, hogy e töltések gondozása itt sem hagy hátra kívánni valót. A jobbparti, a bodrogközi töltések még mintegy fél méteres magasztatást igényelnek, a minek a leközelebb jövőben történő teljesítése után a Bodrog-köz a «magyar Kánaán» is, emberi számítás szerint, teljes oltalmat nyerend a Tisza árjai ellen. — A balparti töltések négy ponton, Záhonyánál, Littkénél, Kanyárnál és Dobrádnál vannak veszélyeztetve. Záhonyánál a jobbparti kanyar elmetszésével készült átvágásban a folyó a balpartot támadta meg, s a töltés hátrább helyezése vált szükségessé. A jelenlegi állapot azonban arra vall, hogy az elfajulás e ponton visszafeljődésben van. Sokkal kedvezőtlenebb a helyzet a többi három ponton, különösen pedig Kanyárnál és Dobrádnál, hol az eddig teljesített partbiztosítás nem volt képes a folyó romboló hatásának ellentállni, s a partomlás oly mérvet öltött, hogy a már hátrább helyezett töltés biztosítása végett újabb partbiztosító művekre van szükség. Berczelnél sikeres partbiztosítás oltalmazta meg a balparti töltést, az abba épített zsilipet és az ottani szivattyutelepet. A jobbparton a bodrogközi társulat védtöltései előtt két helyen volt veszélyes partomlás, Csermelynél és Karádnál. Mindkettő sikeres partvéddel megszüntethető volt.

A bekövetkezett takarmányhiány nem országos, hanem az egész világra szóló oly csapás, a melyben ma még a magyar gazdaközöniség hál' istennek a viszonyokhoz képest elég kedvezően áll; ne üljön fel a biztató szavaknak és csábító ígéreteknek, látszólagos előnyöknek, hanem igyekezzék körültekintéssel mindent elkövetni, hogy az 1893. év ne legyen rá nézve is oly szomorú, mint porosz, francia kollegáira.

De félős, hogy sem a földmívelési miniszter jóakarata, sem a gazdaközöniség óvatossága nem lesz elég a baj megelőzésére. Mi legalább nem hiszünk benne. Es ez az oka annak, hogy a kormányt a legnagyobb sürgősséggel, a legnagyobb eréllyel kérjük, léptessen életbe hathatós intézkedéseket a takarmányanyagok kivitelének meggátlására.

B. K.

A szelid torma tenyésztése.

Sí Mai napon az előrelátó gazdának, ha azt akarja, hogy az idő szeszélyes járása egy év alatt érzékenyen ne sújtsa, okvetetlen szükséges — mindent, mi földjében megterem, — üzembe venni, vagyis egyszóval hogy gazdasága olyan legyen, mint a jó fűszeres bolt.

Igy azután egyik termés silányságát kipótolja a másik, és ha fényes eredményre nem is, de középtermésre okvetetlen számot tarthat.

Mi homoki gazdák ezt rég időtől fogva belátva, természetünk áldott homokunkon: tiszta búzát, rozst, őszi, tavaszi árpát, zabot, kölest, lent, burgonyát, kukoriczát, napraforgót, csicsókát, takarmány-répat, káposztát, dohányt, gyümölcsöt és szőlőt.

Valóban érthetetlen, hogy gazdatársaim közül a legjövendelműzőbb növény egyikét — a szelid torma tenyésztését — miért nem karolták eddig fel? azt hiszem, oka abban rejlik, mivel nem tudják annak szakszerű ültetését és a vele való bánásmódot.

Megkísérlem tehát én — régi tapasztalat alapján — gazdatársaimnak a kellő utasítással szolgálni.

A bodrogközi társulat tiszai védtöltésébe két zsilipet épített, a törökéit és karádit. Az utóbbinál a szakértő szemek meglegegedéssel néztek végig a mintegy 11 kilométer hosszú egyenes vonalú zsilipről kiinduló csatornán, mely valóban mintaszzerű gondozás nyomait viseli magán.

A szemle-ut Berczeltől, Gáván és Vencsellőn, hol a felső-szabolcsi társulat belviz-levezető főcsatornája, az u. n. Lónyay-csatorna torkollik a Tiszába, továbbá Rakamazon át Tokajban ért véget.

E néhány vonás arról a képről, melyet a Felső-Tisza vidékének beutazása feltárt egy kis visszapillantást is kíván a még nem oly régen elmúlt időbe.

Nem régen ezelőtt úgy a beregi, mint a felső-szabolcsi és bodrogközi völgyeken a tavasz a Tisza vize és a belvizek által képezett tengereket talált. Ma pedig e tengerek helyén erős védőgátak és belviz-csatornák intenzív mezőgazdasági mívelést tesznek lehetővé. S ha eltekin-tünk a mezővári feletti folyószakasztól, a melynek menten húzódó gyenge töltések nagyon feltételes védelmet nyújtanak a Tisza-Szamos-közének, a felső Tisza-völgy ármentesítését befejezettnek tekinthetjük.

Hátra van azonban a folyó romboló erejének megfékezése és medrének rendezése. A tervek készen állanak, s a törvényhozás bölcsességétől függ, hogy ez is mielőbb teljesíthető legyen.

i. gy.

Mindenekelőtt az a kérdés, hogy a szelid torma milyen földben terem? mert ha a föld szakszerűen meg nem választatik, befektetésünk, munkánk hiábavaló lesz.

A torma humusdus, laposfekvésű, sárgás, szék és agyagmentes homokon, vagy pedig sárgás, könnyen művelhető kavicsos agyagban diszlik legjobban.

Minthogy pedig másféle ültetési és mívelési módja van a homoki, más a kavicsos agyagban termőnek; legelőször leírom a homoki torma.

Mindenekelőtt a föld, melybe ültetni akarunk, szabályosan kijelölendő, középső részén az ültetés locsolására szükséges kuttal látandó el.

Ezután az egész terület 64 ctmre rigolirozandó.

A rigolirozásnál a legnagyobb vigyázzal minden taraczk, gaz, kukaczk kipusztítandó.

A beültetendő terület hosszától függ, hogy földünknek minő esést adjunk, hogy a kútból a csatornán eresztett viz bátran lefolyhasson, mert a szelid tormanak éltető lelke a víz, e nélkül se vastag, se édes nem lesz, hanem élvezhetetlen erős.

Előkészítvén így földünket, kijelöljük a torma sorokat és a sorokban a tormahelyeket 64 cm. távolságra egymástól, mely olajba áztatott a kívánt távolságra előre megjelölt zsinór, avagy mérő lánczszal igen szabályosan és gyorsan fafuróval eszközölhető.

Az ültető furunak 48 cm. hosszúnak és 5-5 cm. vastagnak kell lenni, mely egész markolatjáig a torma helyén leszurandó.

Ezen gondosan, kellő mélységbe készített, kissé kibővített lyukba eresztendő be, vigyázva, hogy a torma az eresztéskor fel ne akadjon, az 5-5 cm. vastagságu és 5-5 cm. hosszúságu tormadarab, melyet legbiztosabban a debreczeni piacon lehet beszerezni.

Sokan azon téves hitben vannak, hogy bármily vékony gyökérdarabot ültessünk is el, abból vastag, első rendű torma lesz.

Balhiedelem. A torma csakis olyan hajtást hoz, mint ő maga, tehát a fősvény szüreteléskor fog bünhödni, mert vékony tormája senkinek sem kell.

Megtörténvén az ültetés 48 cm. mélyre, a föld felszine újból simára elgereblyézendő, és tiszta pordudvéval vékonyan behintetvén lelocsolandó annyira, hogy a beültetett torma is megérezze azt, sőt igen ajánlom a tavasszal ültetett torma az ültetés előtt pár órával vízbe megáztatni.

Az őszszel ültetett torma lelocsolni nem kell, csakis a március és április hóban ültetett.

Ha az időjárás nedves, az öntözés tízennégy napban egyszer elég, különben pedig hetenként kétszer.

Meleg időjárás mellett tormánk három, négy hét alatt kibúj, a mikor azonnal a tormakapával gondosan meg kell kapálni, minden gazt kihordani.

Ez az ugynevezett első kapálás. Két, vagy három hét múlván jön a legfontosabb teendő, a torma oldalhajtásainak megtisztogatása.

E végből a tormakapával az összes torma-ültetés kibontandó és a torma késsel oldalhajtásaitól megtisztítandó.

E munkánál különösen ügyelni kell, hogy az anyatormába bele ne vágjunk, hanem csakis annak felszínén.

A körültszogatásnál az oldalhajtások azonnal kis kasokba szedendők össze, és összevagdálva a lovakkal abrakban feléltetendők.

Szárakzék ellen, a lovaknál, hathatós gyógyszer, az egészségest pedig megtisztítja.

A körültszogatás után minden egyes torma újból befendő és erősen lelocsolandó.

Ezen tisztogatás még egyszer ismétendő, azután pedig csakis a sorok tisztántartásáról és gyakori öntözésről kell gondoskodni.

Vannak sokan, a kik a torma leveleit megszórták ritkítani. Én ezt nem ajánlom, mert a levelétől megfosztott torma nem tud kellőleg táplálkozni.

Bevégezván tehát minden munkát, jön a szüretelés október közepétől a fagyok beálltáig, melynél ismét a következőkre ügyeljünk:

Minden szál torma körül a föld ásóval csakis 43 cm. mélységig körülásandó és vízszintesen elvágandó, akkor kapunk 43 cm. szép sima, vastag, édes tormát.

Az elvágásnál jövő évbe képez a torma magának egy fejet, éppen úgy, mint a szőlő. Ezen fej fölött vágandó el évről-évre a torma, de már ekkor tormánk 40 cm-nel hosszabb nem lesz.

Hátra van még arról számot adni: mibe kerül egy 1200 □-les hold torma beruházása? mibe egy évi munkája? mennyi évi hozama? és meddig tart a beruházás?

A befektetés a vidéken divó munkabéréktől és a tormaáraktól függ. Én csakis megközelítő — a mi vidékünknek megfelelő — számadással szolgálhatok.

Egy 1200 □-öles hold föld 64 cm. rigolozása. gaz-, taraczk-mentesítése kerül ... 36 frtba
Egy kut, deszka-csatornával ... 100 >
15 mm. torma a 24 frt elültetve ... 360 >

Összesen ... 496 frtba.

Számításom alapjául kerek 500 frtot véve, miután az így kezelt tormaültetvény 20 évig el-tart; számítok:

A befektetett tőke törlesztésére ... 40 frtot
az összes munkákra beleértve még a
szedési költséget is ... 60 >
az összes kiadás kitesz ... 100 frtot.

Az évi hozama az így kezelt, és az idő szeszélyes járásának ki nem tett tormának 17—19,000 db 40 cm. hosszú, 55 cm. vastag szál leendő, mely darabonként husz krajczárért könnyen eladható, 1 éven kitesz középszámítással 360 frtot, vagyis egy magyar hold tiszta hozama 260 frt.

Azt hiszem ez oly eredmény, melyet más növényvel alig érhetünk el, ezenfelül elérjük még azt is, hogy a nem oly jóminőségű külföldi (Malini, Colini) tormákat, melyekért ezerek vándorolnak ki, lassan-lassan kiszorítjuk piacunkról.

Eljön végre az az idő, — 20 év múlva, — a mikor tormánk elvénu, elfásul és kukaczosodik, tehát ki kell irtani.

Minél jobban assuk, annál bujábban fog az össze-vissza kinőni, elnyomván minden utónövényt, kivéven a magas száruakat.

Kiirtásának egyedüli biztos módja az, hogy a földet újból 64 cm. mélyen — mely a másik növény javára szolgáland — felfordítjuk és minden egyes tormát friss, szalmas lótrágyával betakarván, befedünk.

Ezalatt megvakul és kihál.

A kavicsos agyagbani torma ültetése és gondozása annyiban tér el a homokon ültetett tormától, hogy az anyatormákat 16 cm. mélyen teszszük le es földjét melléhuzván, tisztításakor mellőle a földet elhuzzuk, és ismét betakarjuk.

Mielőtt cikkemet befejezném, nem ajánlhatom eléggé gazdatársaimnak, különösen bővizű kut csináltatását, melynek hasznát nemcsak a torma-ültetésnél, hanem évek multával — az utónövényénél is — igénybe vehetik; végre, hogy a tormasorok közé semmi más növényt ne ültessenek.

Csongrád-Sándorfalva.

Kéry János.

Az ideai tenyészállatvásár díjnyertes állatai.

(4-dik közlemény.)

III. A juhok.

Ez állatok posztógyapjas csoportjában az idén is előljártak a Hunyady és Károlyi grófok állatai.

A tótmegyeri nyáj egyik kosát ábrázolja a 8-ik ábra. Már tavaly bővebben méltattuk e nyáj állatait; az akkor mondottakhoz nincs hozzá tenni, de elvenni valónk se.

Nagy köszönetet érdemel ugy ezen, mint a mágocsi nyáj vezetősége, mert nem kevesebb mint 38 kiváló kosát állított be a vevők rendelkezésére.

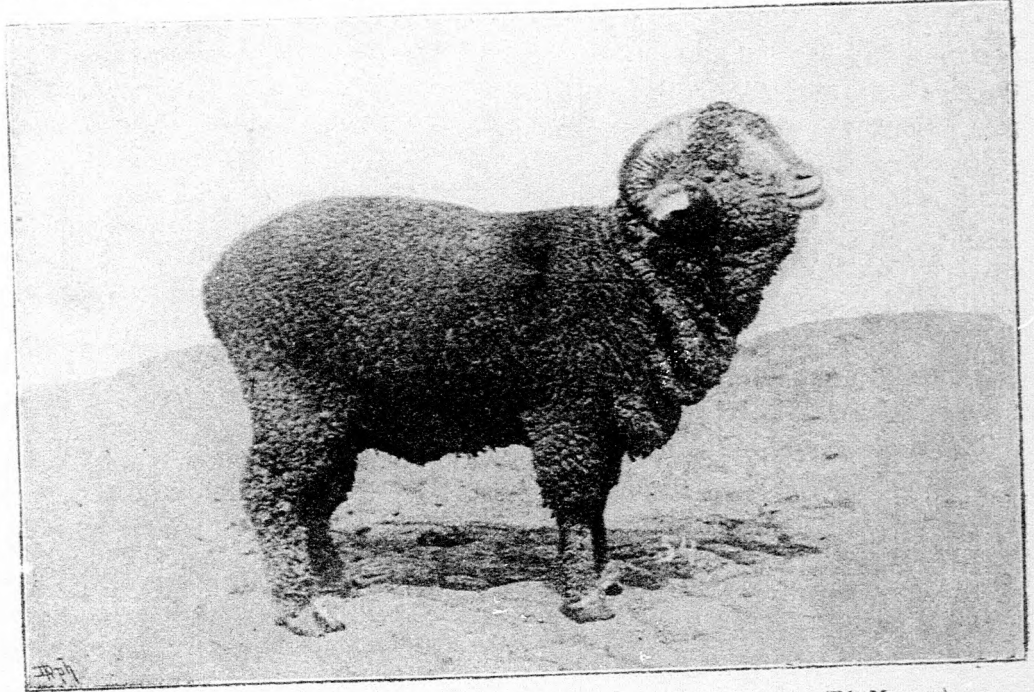
Ebben a csoportban a díjat jól megérdemelték a martonvásári és tótkeszei nyájak is, ugy nemkülönbén a Steiger szársországi állatai is.

A hazai fésűs és illetőleg a Rambouilletek csoportjában Fazekasné zekehalmi tenyészete a régi jónak mutatkozott az idén is. Egyik I-ső díjat nyert kosát a 9-ik ábra tünteti fel. Szép és nagyszámu állatokat exportált Herberstein is, Strilekből (Morvaország) melyek közül egy első díjat nyert kosát a 10-ik ábra mutat.

Skublicsné állatai se sokat engedtek ezeknek, de nézetünk szerint u. n. merino précoceban messze kimagaslott a többi közül a Colbe Ottó wartenbergi (Németország) csoportja.

Metternich hercegné Southdown-merino keresztezése volt — feltűnést keltettek egyfelől Herberstein, másfelől Rosenthal és Pick állatai, mely utóbbiak közül egy pár Hampshire-t 11-ik ábránk mutat. Ezen importőrök Southdown-jai és oxfordsbiredawnjai is elárulták a szakértelmes kiválasztást.

Nem lehet czélom ez alkalommal rekrimálni, de jelzem, hogy kívánatos volna a gazdasági egyesületben felvetni s lehetőleg meg is okolni és megoldani a kérdést, hogy fentartható-e az a beosztás, hogy electoral negretti, szövetygapjas, hazai fésűs, rambouillet, merino précoce s ha nem, hát hogy és mi legyen az osztályozás?

8. ábra. — 54. kat. szám. 1/4. számu, Károlyi Alajos gróf örökösei (Tót-Megyer) I. díjat nyert szövetygapjas merino kosa.

9. ábra. — 380. k. szám. 1/4. számu, özv. Fazekas Jánosné (Zekehalom u. p. Tisza-Abád-Szalók) hazai fésűs-gyapjas, I. díjat nyert kosa.

Ezen kollekczióból sajnálatunkra nem mutathatunk be képeket, mert a felvételek rosszul sikerültek; érdekesnek véljük azonban közölni magáról a tenyészetről a főbb adatokat lapunk egy másik helyén. Duller, Schosberger és Kohner állatai is figyelmet keltettek, a debreczeni gazdasági tanintézet pedig szép egyöntetű állataival a szakértőket teljesen kielégítette.

Köningswarter báró versenyen kívül beállított állatai nézetünk szerint nem voltak rosszabbak az elismerésben részesült Coloma-féle poroszországi állatoknál.

Steinfeld igen szép anyákat s Machlup türethető kosokat mutatott be.

A hus-juhok csoportjában — eltekintve a keresztezésektől, melyek között legkiválóbb a

IV. A sertések.

A hazai kondor sertések között az idén a Sándorfalvi nyáj volt legszebb, de közel állt ehhez Dr. Szabó nagyrábei csoportja s aztán a Kornstein testvérek patai állatai. Az első díjat nyert rábei állatok ritka egyöntetűek, szép hosszú testűek, de rájuk férne egy kissé nagyobb szélesség.

A külföldi fajták között az idén is nagyon szép Polanchina példányokat küldtek a tatai gróf tenyészetéből (12-ik ábra). Ez állatok ellen nem igen lehet más kifogást tenni, minthogy az ezen fajtát egyébiránt jellegző horpadság a mar mögött, nem ártana, ha kisebb volna. Ajánljuk ezt a tenyészet vezetőjének figyelmébe.

Épügy figyelmeztetni óhajtjuk az importő-

röket, hogy a most bemutatottnál kevésbé kopasz, erőteljesebb és jellegzetesebb angol sertéseket szivesebben vásárolnánk.

*

Ezekben a szóra érdemesebb tenyészeteket és importált csoportokat megszabott terünlköz képest röviden újra is ismertetvén, végül a következő szerény megjegyzéseket koczkatatjuk:

1. Kivánatos volna, ha régi uzushoz képest, nyomatékosan felhivná a vásárt rendező bizottság a kiállítókat, hogy jövőben a katalogus számára rövid leírást mellékeljenek tenyészetükről a bejelentéshez. Mennyire tájékoztató és mily tanulságos az efféle adat minden érdeklődőre nézve azt magyarázgatnunk fölösleges volna.

dezni s ha annak mutatkoznék, hát rendezzen ekkor is. Nem lehetetlen, hogy ez esetben kevesebb tenyészállat állítatnék ki, de az sem lehetetlen, hogy több kész him állat jelennék meg különösen a magyar fajtából.

6. Gondolkozzék a fővárosi közönségnek alkalmas módon való vonzasaról is, mert akkor a vidék részvetele is bizonyára emelkedni fog.

Monostori.

Lomb-szénakészítés.

A kedvezőbb idő beálltával a takarmány-szükség szerencsére már nem fenyeget bennünket oly mértékben, mint tényleg fenyegeti a leg-

hető: fehérje és omid 6.2, légenyt. von. anyag 32.5, nyers rost 5.3, zsír 2.4.

E szurrogatum értékes volta tehát nyilvánvaló annál inkább, mert általánosan ismeretes, hogy a sertés kivételével valamennyi házi állatunk szivesen eszi azt.

Baj mindenesetre, hogy friss, zöld állapotban fogyasztva, nagy mézga es terpentín, meg egyéb izgató, csipős anyag tartalmánál fogva könnyen okoz béllobot, vérhugyozást s illetőleg u. n. erdőnyavalyat, ám szárított, vagyis szénává alakított állapotban s kisebb adagokban más egyéb szálassal keverve ily hatása nincs.

Takarmány-szükség esetén tehát ez az anyag is figyelmet érdemel, mert ily esetben rendszerint két ut áll előttünk, t. i. állatainkat potom áron elvesztesgetni, vagy gondoskodni arról, hogy kiegészítő takarmányok segítségével jobb időig legalább életben legyenek tarthatók.

Mint hogy pedig a szurrogatumok pl. a heverő állatoknál meg akkor is jó szolgálatot tesznek, ha takarmány-szükség fen nem forog, azért hadd idézzem itt fel a szóban forgó szurrogatumnak készítmódját most, amikor annak lehetősége még fenn áll.

A tüvelvűek kivételével majd minden fa lombja alkalmas takarmányul, legjobb mégis a nyár, jegenye, nyír, fűz, juhar, bükk és akác s végül a cser- és tölgylomb.

Szénakészítés czéljából egészen július végéig levághatók e fak fiatalabb hajtásai és lombjai a ludtol vastagságu ágakig s ezek kévébe kötve rakhatók boglyába.

A boglyát úgy láttam készíteni, hogy leütötték a földre egy erős karót s körülrakták azt 30—40 drb 5—6 kilós lombkévével úgy, hogy a kévék vágott végei a földön feküdtek. Ezekre helyezték aztán a többi kévéket úgy, hogy lombos végük a karó felé, vágott végük pedig kifelé állott. A boglya teteje csucosra készítettett, hogy róla az esővíz lehetőleg lefolyhasson.

Az így csinált boglyák őszi fedél nélkül is jól elállnak, az őszi eszések beálltával azonban hogy meg ne romoljanak, czélszerű őket alkalmas módon befedni, vagy fedél alá behordani.

E sorok írásakor értesülök, hogy a földmivélsügyi miniszterium, tekintettel épen a netán beálló takarmány-szükségre, a lomb-gyűjtést az állami erdőkben is díjtalanul engedélyezni fogja. Használja fel hát a ki teheti az alkalmat ezen szurrogatum beszerzésére, mert intő példát szolgáltat erre sok egyéb között pl. az a körülmény, hogy épúgy Anglia, mint Francia és Nemetszág takarmány-szükséggel van sújtva s ez utóbbi állam odáig jutott már is, hogy pl. egyedül a kasseli kerület 16,000 drb szarvasmarhát kénytelen mielőbb eladni s e keserves körülményt ujságokban is hirdeti.

Monostori.

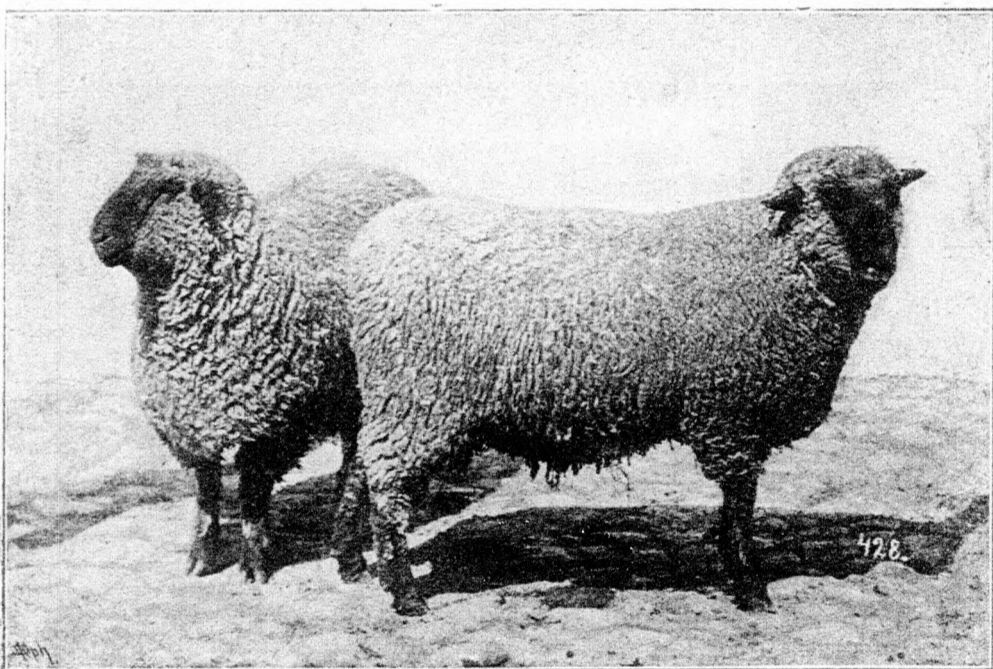
A burgonyát értékesítő iparágak gazdasági jelentőségéről.

Ö Tudvalevő dolog, hogy hazánk egyes vidékén gazdáink ugyszólván egyedül a burgonyatermelésre vannak utalva, a melynek értékesítése a specziális viszonyok folytán szeszgyártás által lesz lehetségessé. A felső-magyarországi gazdák helyzete ilyen, s daczára annak, hogy technikailag jól berendezett szeszgyárak meglehetősen számmal vannak, mégis jelentékeny veszteséggel dolgozzak fel a föld termékét. Sokan azt képzelik, hogy a burgonyát feldolgozó iparágak a szesztermelésen kívül egyéb czéllal nem bírnak, holott mint azt a múlt évben a német agrikultur-chemikusok egyik legjelesebbje, *Maerker*, a szesztermelők évi gyűlésén adatokkal bebizonyította, a burgonyatermelést és az azt feldolgozó iparágakat, az államnak nagyon is érdekében áll támogatni, mert azoknak nagy jelentősége van általános mezőgazdasági szempontból.

Azt hiszem, hogy válsággal küzdő szesziparunknak, s gazdaközönségünknek tisztek szolgálatot, midőn intéző köreink figyelmét felhívom *Maerker* ezen nagyfontosságú előadására, melyet a következőkben ismertetek.

10. ábra. — 263. kat. szám. 914. számú, Herberstein Zsigmond gróf (Strlek, Morvaország) I. díjat nyert Rambouillet kosa.

11. ábra. — 428. kat. szám Rosenthal és Pick (Budapest) 1 éves I díjat nyert Hampshire-down kosa.

2. Tegye a bizottság kötelezővé azt, hogy a díjnyertes állatok a lefotografálásához okvetlenül elővezetessenek. Hogy mily szükséges dolog ez is, azt sem kell talán bővebben körülírunk.

3. Ne fukarkodjék a jury az elismerő-oklevelekkel, hamar díj oly kevés áll rendelkezésre, mert az az oklevél is gyakorol valamelyes vonzerőt s a vásár czélja különösen az, hogy a vevő sok állat közül választhasson s ez esetben olcsóbban vehessen.

4. Az óriási áraknak kérése talán indokolt olykor, de sokszor nem: legyen hát azon a kiállító, hogy elfogadható árt szabjon, mely esetben bizonyára kevesebb állat fog eladatlanul maradni.

5. Gondolkozzék a bizottság a felett is, hogy nem volna-e czélszerű őszi is egy vásárt ren-

tőbb külföldi állatot; mégis bizonyosra vehetjük, hogy a jövő év tavasza gondot fog adni állataink kielégítésének terén.

E helyen, a 34 ik számban már bátor voltam az érdekeltek figyelmébe ajánlani azt, hogy egyéb takarmány hiányának esetén, a szalma nem megvetendő szerepet van hivatva játszani a takarmányozásban. Nezetem az, hogy hasonló szerepre hivatott a nádton kívül a lomb-széna is, melyet nálunk vajmi kevés helyen ismernek és használnak.

Nem tudom bizonyosan, de azt hiszem, hogy a Wolff-fele táblázaton a *Laubfutter* néven szereplő anyag nem más, mint a lomb-széna s ez a következő tartalommal bír: viz 160, hamu 7.0, nyers protein 10.5, rost 14.2, légenytelen vonat anyagok 49.3, nyerszsír 3.0. Ebből emészt-

u-merino keresz-
tek egyfelől Her-
s Pick állatjai,
ampshire-t 11-ik
k Southdown-jai
ák a szakértel-

ommal rekrimi-
volna a gazda-
hehetőleg meg is
ogy fentartható-e
negretti, szövet-
merino précoce
az osztályozás?

alók)

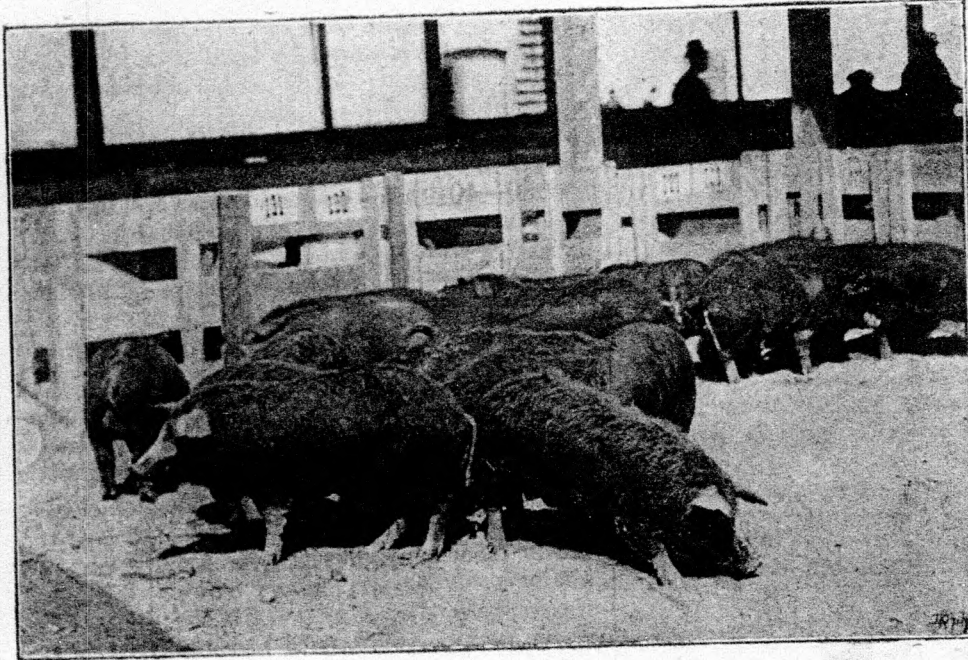
tt az idén a
le közel állt
ja s aztán a
Az első díjat
k, szép hosszú
nagyobb szé-

én is nagyon
ldték a tatai
latok ellen nem
hogy az ezen
ág a mar mó-
Ajánljuk ezt

az importö-

Németországban felmerült azon kérdés, hogy nem volna-e célszerű a burgonyatermesztést korlátozni és e helyett rozstot ajánlani termelni, a mi által a rozsbetozatalt csökkenteni lehetne, egyszóval, hogy emancipálnák magukat a külföldtől, s lehetőleg belföldön termeljék a szükséges rozsmennyiséget. Ennek kivihetlenségét Maerker a következőképen okolja meg: A kérdés tanulmányozásánál az döntendő el első sorban, hogy mennyi takarmány érhető el egy hektáron burgonyatermesztésnél és mennyi rozst termeszésénél? Mert ha burgonyát nem vetünk el, akkor a rozst egy részét kell takarmány gyanánt felhasználni, a miért ezen összehasonlítást szükséges megtenni.

Ha felvesszük, hogy jó burgonyafaj elvetésénél hektáronként 200 métermázsza burgonyát nyerünk, akkor ebben foglaltatik 420 kgrm. nitrogéntartalmu tápanyag és 4500 kgrm. nitrogénmentes anyag. Ha ellenben ugyanazon területen rozstot vetünk el, akkor a 420 kgrm. nitrogéntartalmu tápanyag helyett csak 220 kgrm.-ot és a 4500 kgrm. nitrogénmentes tápanyag helyett csak 1300 kgr.-ot fogunk nyerni, tehát a nitrogéntartalmunak felét és a nitrogénmentes tápanyagnak $\frac{1}{3}$ -át nyerjük a rozst termelésénél. Tegyük fel mar most, hogy a burgonya-szeszgyártásra használtatik, s számítsuk ki, hogy mennyi tápérték marad ezután és ezen számokat hasonlítsuk össze azon tápértékekkel, melyet rozsterme-

12. ábra. — 167—186. kat. szám. Esterházy Miklós gróf (Tata) 20 darabából álló $\frac{3}{4}$ éves Poland-china kan kollekcziója.

lésnél nyerünk, a nélkül azonban, hogy a rozst szeszgyártásra feldolgoztatott volna. Ezen esetben leginkább a nitrogéntartalmu anyagok jönnek tekintetbe, amelyek a burgonyatermesztésnél és szeszgyártásnál változatlanul adható vissza a talajnak.

Ha ezen tápértékeket pénzértékre számítjuk át, akkor azon eredményt nyerjük, hogy a burgonya által hektáronként, miután az előbb szeszgyártásra használtatott, 256 marka értékű tápanyagot nyerünk, rozstnal ellenben csak 196 markával egyenértékű tápanyagot. A burgonyatermesztés által tehát levonva a szeszszé átváltozott értéket, még 60 markával több érték nyerhető, mint ugyanazon területen termelt rozsmennyiségnél.

De még továbbá számítsuk ki, hogy mennyivel több emberi táplálékot termelhetünk a burgonya által, dacára annak, hogy ezt előbb szeszszé értékesítettük, mintha az ugyanazon területen termelt rozstot változatlanul adjuk az állatnak hus- és tejtermelése céljából. Ezen számításnál Maerker azon értékeket vette alapul, melyeket a Halleban végzett takarmányozási kísérleteknél nyert. Ezen kísérletek szerint egy hektáron nyert burgonyából szeszszé való feldolgozás után 3360 liter tej termelhető, ellenben rozstnal csak 1760 liter tej nyerhető, a kevesebb tápanyagoknak megfelelőleg. A hizlalási kísérleteknél Halleban azt találták, hogy 1.5 kgrm. nitrogéntartalmu tápanyagból 1.5 kgrm. elősúly termelhető. Az állathizlalásnál tehát a hek-

táronként termelt moslékmennyiségből 210 kgrm. elősúlyt produkálhatunk. Ha ellenben az ugyanazon területen termelt rozsmennyiséget adjuk a hizlalásra, akkor csak 110 kgrm. elősúlyt termelhetünk általa. Az eredmény tehát az, hogy a burgonyatermesztésnél nagyobb takarmányértéket érhetünk el ugyanazon területen, ezáltal pedig nagyobb mennyiségű tápértéket termelhetünk a népességnek, még akkor is, ha a burgonya előbb szeszszé dolgoztatik fel, úgy hogy a tápszerek árát jelentékenyen befolyásolná, ha a tej- és hustermelés a burgonyatermesztés korlátozása által csökkentetnék.

De ha még a burgonya- és rozstermelés trágyaértékét egymással összehasonlítjuk, akkor is meglepő eredményt kapunk. A burgonyatermesztés és evvel összefüggő iparágak által a talaj tápértéke megmarad; a gabonatermesztés és ennek eladása által a talajtól tápanyagokat vonunk el és míg a burgonyaipar által a talajt értékében fentartjuk, addig a gabonatermesztés által a talaj tőkéje fogy és gabonatermesztés másképp nem is képzelhető, mint úgy, hogy az elvont tápanyagokat drága műtrágyák alakjában adjuk vissza.

A burgonyatermesztés által a talajtól elvonunk hektáronként:

68 kgrm. nitrogént	à 1.2 Mrk	= 81.6 Mrk
120 káli	à 12 pf.	= 144 „
32 foszforsav	à 50 „	= 160 „

Tehát összesen pr. hektár 112.0 Mrk

a mit a szeszgyártás révén vissza kapunk.

Rozstermelésnél hasonló számítás mellett 82.7 Mrk trágya-érték az, mit veszíteni fogunk a rozst eladása által egy hektár talajon. — Ezen trágyaértéket tehát a rozstnal évenként műtrágya által kell pótolni, hacsak a talajt teljesen kiaknázni nem akarjuk.

Végre Maerker egy német gazdaságban nyert adatokat sorol fel arra nézve, hogy egy szeszgyárral bíró gazdaságban bur-

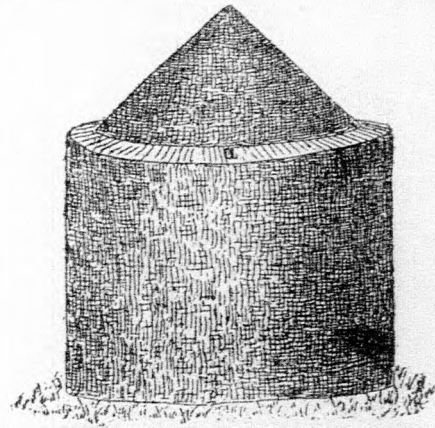
gonya és rozst váltakozó termelésénél elérhető az, miszerint idővel kisebb talajterületen több rozst termelhető, mint szeszgyár nélkül nagyobb területen volt elérhető, mert tudvalevő dolog, hogy a burgonya azon növényekhez tartozik, mely rendkívüli alkalmazkodási képességgel bír a talaj tápanyagaihoz, mi által a nehezen oldható tápanyagokat könnyen veszi fel és mindenekelőtt trágyázásban sokat nyerünk, mert a burgonya a gabonaművek által hátrahagyott trágyát is felhasználni képes. — Ha mindig csak rozstot termelnénk, akkor a talajban több tápértéknek kell állandóan lenni, míg ellenben ha közbe-közbe burgonyát termelünk, akkor a tápanyag felesleg, a mit különben a talajhoz kellene adni, ha jó rozstermést akarunk elérni, kihasználhatik. Ezenkívül azonban a burgonyának szükséges bizonyos tápanyagokat adni, melyek részben ismét a talajban maradnak és a következő termés javára szolgálnak.

Látható tehát ezekből, hogy a burgonyát értékesítő szeszgyártás a mezőgazdaságban nagyon is jelentékeny szerepet játszik, multhatatlanul szükséges tehát a gazdasági szeszgyárak létfeltételeit akár áldozatok árán is biztosítani.

Dr. Szilágyi Gyula.

Uj mód a gabonakazlak befedésére.

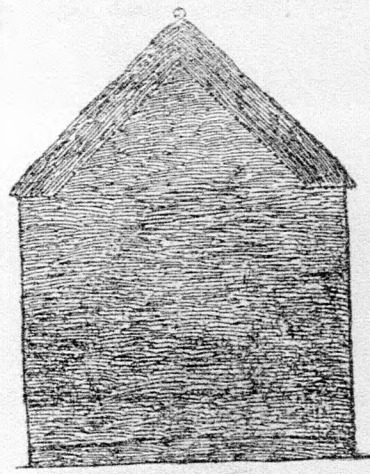
A gabonakazlak befedésére eddig szokásos módoknak az a közös hátrányuk van, hogy keresztülvitelők sok időt vesz igénybe. Különösen aratáskor zavarja ez a gazdát, mikor a munkasereg leginkább el van vonva. Ezért az alább közlendő s gyorsan keresztül vihető eljárás főleg azon gazdaságok számára ajánlható, melyek nagyban foglalkoznak gabonafélék termelésével.

13. ábra. Fedett gabonakazal.

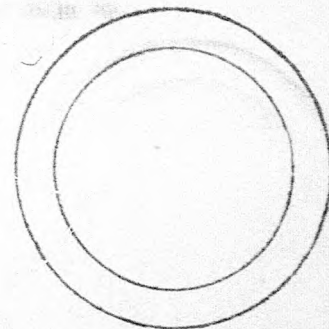
A kazal megrakása egészen közönségesen történik mindaddig, míg a tetőre kerül a sor. A tető alapját azonban úgy kezdjük el rakni, hogy az első nyálábok 3 lábnyi távolságban fektesse-nek le, mi által a tető alatt körös-körül egy 3 lábnyi széles párkány képződik. A tetőt ezután ismét közönségesen építhetjük kup vagy gula alakjában, míg az oromban össze fut.

A szalmával való befedés a párkányon kezdődik úgy, hogy ezen a szalmát körös-körül le-

14. ábra. Fedett gabonakazal hosszmetsete.

rakjuk, erre ismét egy új réteget s a munkalat ilyen módon folyik a csucsig. Ezen munkaközben a munkások az által, hogy a kazalon körül járnak, a szalmatakarót is kellőleg megtapodják s ez úgy megfekszik, hogy erősebb szel sem igen dulja fel.

15. ábra A gabonakazal keresztmetsete.

Példa szerint ilyen eljárással egy kazlat, melynek dereka 43, tetőzete 7 fogatból állott s befedéséhez 3 fogat szalma volt szükséges, 3 munkás 1—1 $\frac{1}{2}$ óra alatt fedett be.

Vizsgálatok az alma utóéréséről.

Epen a legnemesebb almáink a fán nem érnek meg teljesen; mikor a fáról a helyes időpontban leszedjük a gyümölcsöt, akkor ezek csak

befedésére.

re eddig szokásos
uk van, hogy ke-
énybe. Különösen
mikor a munka-
zért az alább köz-
etű eljárás főleg
ható, melyek nagy-
ermelésével.

az ugynevezet «fánérett» állapotban vannak s a raktározás alatt később *utóérve* nyerik majd el teljes érettségüket, a mely állapotban legedesebbek, legzamatosabbak. P. Kulisch az alma utóérésének vizsgálatánál a következő eredményekre jutott.

Nagyon sok almánál, különösen a későn érő fajtáknál, fánérett állapotukban több vagy kevesebb keményítő található a gyümölcsben, a mely részint egyes fajták szerint, részint a raktározás különböző módja szerint, előbb-utóbb cukorrá változik.

Érés közben a keményítőtartalom egyre kisebbedik s végül egészen eltűnik; ez utóbbi stádium a különböző fajtáknál nagyon különböző időben áll be. Némelyik nagyon korán érő fajtában keményítő nem található már a fánérett állapotban sem, míg a későn érő téli almákban mindig tetemes (az alma súlyának 2-4°/_o-át képező) mennyiségben található keményítőt még akkor is, ha az alma a lehető legkedvezőbb viszonyok között tenyészett s ha a gyümölcs egész október közepéig a fán hagyatott. A keményítő eloszlására nézve a következő szabályszerűség észleltetett. Az éretlen almában a keményítő mindenütt majdnem egyenletesen volt eloszlva: a fánérett almában még olyankor is, ha a szedett gyümölcs keményítőben igen gazdag volt, a magház tájéka nagyon sokszor keményítőt már nem tartalmazott, tehát a keményítő átalakulása a magház tájékáról indult meg s ez az átalakulás gyorsabb az alma csomós, mint hegyes végén. Az alma napos vagy színes és nemszínezett oldalának keményítő, tartalmában különbség nincs.

A keményítő átalakulása folytán, bizonyos körülmények között, az almában a szedés után a cukortartalom abszolúte növekedhetik. A relatív cukortartalom azonkívül nagymértékben gyarapodhatik azáltal, hogy a vízpárolgás következtében az alma leve koncentráltabb lesz. E két körülmény a melylyel karöltve jár az alma abszolút és relatív savtartalmának fogyása, okozza a teljesen megeredett almának edesebb ízét. Kulisch szerint bizonyos, hogy az érés közben a keményítőtől átalakult cukor részben nádcukor. #

A mustár mint nitrogengyűjtő.

Az utóbbi időben a szaklapokban ismételve szó volt arról, hogy Liebscher vizsgálatai szerint a mustár is képes a levegő nitrogénjét felhasználni. Szükségesnek vélem ez okból Liebscher ide vonatkozó kimerítő dolgozatának a kísérletek eredményeit összefoglaló pontozatait ismertetni, mert ezekből világosan kitűnik, hogy a mustár korántsem helyettesítheti a pillangós virágukat midőn arról van szó, hogy zöldtrágyázás útján pótoljuk a talajból hiányzó nitrogént, Liebscher vizsgálatainak eredményét a következőkben foglalja össze.

1. Nem csak bizonyos talajmódszatoknak és a pillangós virágoknak, hanem a zabnak és a mustárnak is megvan az a képessége, hogy a levegő nitrogénjéből kötött nitrogént tudnak készíteni. Valószínűleg igaza van tehát Franknak midőn azt állítja, hogy az összes zöldnövények képesek a szabad nitrogént asszimilálni.

2. A szabad nitrogén asszimilatioja az összes növényeknél azonban csak akkor fog jelentőséggel bírni, ha megvannak a feltételek a növények buja fejlődésére, ha tehát víz, melegség, világosság és táplálék optimumban vannak jelen.

3. Ezen feltételek közé tartozik egyes növényeknél mint a zabnál, valószínűleg a pohánkánál is, különösen azonban a mustárnál, hogy bőven ellegyenek látva kötött nitrogén táplálékkal, a mire egyes hüvelyeseknek például a borsónak, különösen pedig a csillagfürtnek nincs szüksége, sőt ez esetben nitrogengyűjtő képességük csökken.

4. A hüvelyesek normalis növekedéséhez és a nitrogén gyűjtéséhez szükségesek a gyökéren előforduló bakterium szemölcsök.

5. Valószínű, hogy még a legkedvezőbb viszonyok között se gyűjtene a különböző növények egyforma mennyiségű nitrogént.

6. Ott, a hol a csillagfürt, szeradella, a here és bükkönyfélék jól megteremnek, takarmánytermelésre és zöldtrágyául ezek lesznek használandók. A mustár nem fog velük a nitrogengyűjtésben versenyezhetni.

7. Előfordulhat azonban, hogy a hüvelyesek valamely helyütt nem teremnek meg, ha ily helyeken a mustár jól terem, ez előnyösen lesz zöldtrágyául használható.

Azt hiszem, az elmondottak után nem kell bőven magyarázgatni, hogy a mustár mint nitrogengyűjtő zöldtrágya nálunk jelentőséggel nem bír. A zöldtrágyát mi nitrogénben szűkülő talajokon fogjuk alkalmazni, hogy így a növények segítségével megadjuk a hiányzó nitrogént, már most ha a mustár csak nitrogénben bővelkedő talajon tud nitrogént gyűjteni, akkor ezen növény zöldtrágyául való alkalmazásának értelme nincs és ezért ha zöldtrágyát akarunk alkalmazni; ugyerre a célra a jövőben is csak pillangós virágú növényeket használjunk. Cserháti.

Védőoltások a serczegő üszög ellen.

A «Köztelek» m. évi 68. sz. behatóan ismertette a szarvasmarha e betegségét, mely nálunk már eddig is több helyen, főleg Erdélyben konstátáltatott s mely ellen majdnem biztos eredménnyel védekezhetni a védőoltás segítségével. Emelre volt akkor, hogy újabb a régebbi kétszeri oltás helyett az egyszerűbb és kevésbé költséges egyszeri oltást a Kitt-féle oltóanyaggal kezdik alkalmazni. Ezuttal közöljük az oltás utóbbi módjával eddig elért következő eredményeket.

Salzburgban a kétszeri oltás eredménye az volt, hogy fertőzött alpesi legelőkön serczegő üszögben elhullott:

	Nem oltottak közül	Beoltottak közül kétszeri oltás után
1886-ban	10 75 ^o / _o	0 56 ^o / _o
1887-ben	4 34 ^o / _o	0 96 ^o / _o
1888-ban	7 88 ^o / _o	1 11 ^o / _o
1889-ben	3 06 ^o / _o	1 72 ^o / _o
1890-ben	3 38 ^o / _o	0 25 ^o / _o
		egyszeri oltás után
	1 71 ^o / _o	0 08 ^o / _o
1891-ben	1 08 ^o / _o	—
1892-ben	65 db	0 23 ^o / _o
Vorarlbergben:		
1891-ben	2 18 ^o / _o	0 42 ^o / _o
1892-ben	1 83 ^o / _o	0 31 ^o / _o

Strebel szerint a lapoczká mögött alkalmazott oltás kevésbé veszélyes és jobb eredményeket ad, mint a farkon kétszeri oltás. Mig ugyanis az előbbi módon beoltott 13 022 állat közül csak 5 db = 0 038°/_o hullott el az oltás következtében, addig a farkoltás után a veszteség kétszer akkora. A farkokba két ízben beoltott állatok közül később 2¹/₂ szer annyit hullott el természetes fertőzés következtében serczegő üszögben, mint a lapoczká mögött egy ízben oltott állatok közül. Igen természetes azonban, hogyha az állatok a lapoczká mögött is két ízben oltanak be, akkor immunitások még jelentékenyen fokozódik és pl. Franciaországban és Freiburgban így oltott 2028 db állat közül csak egy hullott el később.

Ezek szerint tehát a lapoczká mögött egyszer alkalmazott oltás kevésbé veszélyes és biztosabb mint a farkba történő kétszeri oltás, de a lapoczká mögött való kétszeri oltás még amannál is jobb eredményeket ad s azért ott, hol foganatosítását a viszonyok megengedik, az oltás ezen módja ajánlatos. (Monatsh. f. prakt. Thierheilk.) X

Kérdések a gyakorlat köréből.

371. k. Taomas-salaktot kívánok zab alá őszszel alkalmazni, de azért a szükséges mély szántásról sem akarnék lemondani. — Kétszeri szántást nem győzi az erőm. Mily mód volna a legalkalmasabb a Taomas-salaktot megfelelő módon és mélyen a talajba juttatni, úgy hogy az ne legyen tulságosan sima.

Nagy-Konda. Sch. G.

372. k. Sűrű kukoriczát szeretnék az idén tornai mód szerint eltenni. Az eddig ez eljárásról olvasottakból csak löherfélék és bükköny elteveséről nyerhettem felvilágosítást. — Nagyon tartok tőle, hogy a hosszú szálu kukoricza a kazal szélein nem fog úgy es oly egyenletesen összenyomódni, mint például a löherfélék vagy más zölden eltett rövidebb szálu takarmány.

Igen kérem gazdatársaimat, a kik csalamádé kukoriczát már tettek el ily módon, közöljék tapasztalataikat, hogy ez is megtartja-e falszerű függélyes oldalait s ha összerokkan a kazal, nem-e dudorodik ki itt-ott?

Nagy-Konda. Sch. G.

373. k. Tavalyi gulyásom hanyagsága folytán a napokban egy 1¹/₂ éves simmenthali üszöborjum — daczára az akkoriban megpróbált ellenszereknek — megfiadzott. Azon reményben, hogy ha egy évig még nem fejezem az üszöt, növekedni fog, szeretném fia elválasztása után a fejést egy évre beszüntetni. Tehetem-e ezt minden hátrány nélkül a későbbi tejlőképessegre nézve? S ha igen, mi módon hagyjam el a fejést? Felkérem tapasztalataik közlésére azon t. gazdatársaimat, kik ez irányban már kísérletet tettek. M.

374. k. Mily arányban vegyítendő a chili-salétrom vízzel, gyümölcsfáknak hernyók és levéltetvek ellen való megpermetezése czéljából. Sz. V.

Irodalom.

„Változások küszöbén.”

Egy könyvnek szánjuk e sorainkat, egy könyvnek, melyből „Változások küszöbén” címének megfelelőleg eddig sajtó alá hazánkban csak töredékeiben került, csak a legszűkebb körben megbeszélte, egészben össze nem állított eszmekör, hogy ne mondjuk szociál-politikai hitvallás került a magyar olvasó-közönség elé.

A mű írója dr. Bernát István, lapunk egyik kitűnő munkatársa, a „Hazánk” leendő felelős szerkesztője, a ki egy terjedelmes kötetben mintegy a jövő programját írta le, szociál-politikai tanulmányait.

Szociálpolitika. — Vajjon hányan vannak intező férfaink között, hányan a magyar művelt társadalomban, hányan tudományokkal foglalkozóink sorában, a kik azokat ez eszméket, azokat az égető ügyeket, a melyek napról-napra mind sűrűbben merülnek fel nemzeti életünkben s a melyeket megszoktunk „szociális kérdéseknek” nevezni, a magas politika szempontjából tekintenek?

Kevesen. De még kevesebben azok, a kik ezekben a kérdésekben a népek és nemzetek igazi fontos ügyeit ismerték fel s ki merték mondani, hogy helyes politika, helyes kormányzati irány csak az lehet, a melyet az eszmék vezérlelnek, melynek alapját ezek az irányok képezik.

A társadalom-politika, mely nem csupán közjogi kérdések megoldásában látja a törvényhozások és kormányok feladatát, hanem pozitív alkotásokban, a melyek nemcsak egyes osztályok, de a népek millióinak válnak hasznára.

Századok óta nemzeti életünk védelmi harc volt. Fentartani Magyarországot a külellenség ellen, megvédeni a magyar államot az abszolutizmussal szemben, s e

küzdelmek megteremtették nagy férfainkat.

Fel voltunk szerelve a védelmi harcra, de nem az alkotásokra, a melyek társadalmunkat reorganizálták s a nemzetben az egyes osztályok egyensúlyát, az egyén teljes érvényrejutását megteremtették volna. — *Széchenyi István* volt az, ki ez utóbbi tóron az alkotó erőt ugyszólván egyedül képviselte, a ki új irányokat szabott s vele néhányan, kik e törekvéseket magukévá tették, nagy részök azomban elhullott s helyökbe pygmaeusok következtek.

Ezek pedig nem tettek semmit a társadalmi s szociális kérdések megoldására, a melyek ma már elementáris erővel törnek elő s kívánják egész politikai életünk megváltozását.

S e változásoknak be kell következniök.

Hogy mik e változások, ezt írja le *dr. Bernát István* a kérdések országos voltához mért tág körvonalakban, nem ritkán élesen, de mindig tárgyilagosan bírálva állapotainkat gazdasági, politikai, nemzeti és társadalmi életünk terén.

Széchenyi István volt az, a ki nemzeti törekvéseinket gazdasági czélokra terelte „*Gazdagokká kell lennünk, hogy szabadok lehessünk.*“

Ez volt a *Széchenyi* elve.

Első részét megtanulta a nemzet egy töredéke, örült hajsza folyik a vagyonért, a mely ma uralja társadalmunk legfőbb köreit, meg is szerezte néhány tizezer, de nem eszközül tekintjük a vagyon-szerzést magasabb czélok elérésére, hanem czéljának önmagában.

Eltűrünk érte mindent s szomorú eredményeit látjuk mint bénítja meg e ma uralkodó irány mindenütt az erkölcsi rugók működését.

„*A legnagyobb magyar materialista volt idealizmusból, az a nemzedék pedig, melyet a szabadság 25 éve nevelt, ideáljait csak anyagiakban igyekszik keresni és találni.*“

S hogy minél nagyobb eredményt érjen el e téren, összpontosította lehetőleg az erőket.

Teremtettünk mesterségesen Budapestben egy nagy várost, a nélkül, hogy figyelembe vettük volna, hogy ennek emelkedése a vidék rovására történik, a hol kifejlett az *absentizmus*.

Kormányainknak, társadalmunknak tetszett az összetömörült nagy vagyon látványossága.

A törvényhozás, az állami támogatás minden irányban segítette a nagy tőke összehalmozódását, míg más tekintetben a *laisse faire* politikája kedvezett ugyanannak.

S a szabad fejlődés jelszava a gazdasági téren megteremtette szomorú gyümölcsseit, mert nem törődött senki annak helyes vagy nem helyes irányításával.

S fejlődésünkben csakhamar egy nagy hézag állott elő „*a nemzet millióinak, a kis emberek érdekeinek elhanyagolása.*“

S míg a nagy vállalatok, a melyekhez százazrek és milliók kellene, csodá-

latosan virágoznak s szaporodnak évről-évre, nem ritkán 30—40% nyereséget adva: addig a föld hozadéka mindig kevesebb kronikussá vált a kivándorlás s a nemzet millióinak testi és lelki hanyatlása.

Gazdasági közvéleményünk nincs.

Közgazdasági kérdésekkel foglalkozó irodalmunk a legújabb időkig, a hivatalos s így nem független köröket uralja, napi sajtónk pedig a korrumpált bécsi után halad.

Az ellentétes eszmék, az általános jóra törekvő szellemek háttérbe szorulnak, a „*carpe diem*“ lett mindinkább vezető iránynyá a közszellem rovására.

A magasabb szempontok által nem korlátozott erők azután megteremtették a *plutokracziát*.

Ez pedig mindig a hatalom irányát követi.

Mig gyenge, vakon áll szolgálatába; a mint erős lesz, szövetezik vele; virulása teljén pedig igen sok irányban, nem ritkán a megalkuvás útján befolyásolja is. S ez az utóbbi állapot ma Magyarországon bekövetkezett.

Az egyes lármás érdekesoportok, önző tanainak érvényre jutása; az eltűrt, sőt nem ritkán protegált kartelek és ringek; a nagy tőke dominálása szemben a kis emberrel az ipar terén stb., stb. eredményei e megalkuvásnak.

Az alku másik része?

A szaporodás édes jutalmáért mindenre képes nagy tőke, bármikor kész új meg új erőforrásait bocsájtani a kormány rendelkezésére s pártja, sőt az ellenzék nem egy tagjának rendelkezésére állanak a milliók szolgálata mellett létesített *sine curák*.

Tessék rajtuk végig nézni, a szereplő személyek első pillanatra beigazolják a hatalom s a nagy tőke között ma Magyarországon létrejött „*entente cordiale*“-t s ez a szövetség létrehozta hazánkban azt az állapotot, a melyben „*a névleges politikai szabadsággal szemben, a nagy tömegnek gazdasági szolgálata áll.*“

Mert míg egyrészt a „*laisse faire*“ elve szabadjára eresztette népeink gazdasági fejlődését, még a magasabb irányításra sem szentelvén kormányainak figyelmet; addig sok más irányban nő a kormányok gazdasági hatalma.

A só-, a dohánymonopolium, a közlekedési eszközök, az óriási állami és kincstári javak, a koreszmáltatás joga stb., stb. óriási anyagi hatalom a kormány kezében, melynek vak szolgálatában áll minden 10 ezer lakosra kb. 200 hivatalnok is, máig még szolgálati pragmatika nélkül.

Mindezek a körülmények nagyra növelték a nemzetben azt a tudatot, hogy ebben az országban minden a kormánytól függ és csakis az boldogulhat, ki a központi hatalomra támaszkodhatik.

Ez az oka azután annak, hogy daczára a függő helyzetnek, a nemzet ifjúságának legtöbbet érő, szivben és értelemben legbecsesebb része egy vágyat ismer, — *hivatalnok akar lenni.*

És e törekvés aláas minden független mozgalmat, elfojt minden öntudatos tevékenységet, a szabadság társadalmi alapjainak megvetésére.

Ritka kör az, ritka hivatás, hol az egyén értéke, önállósága, függetlensége érvényesül és sem politikai, sem gazdasági, sem pedig társadalmi életünk nem alkalmas arra, hogy e tulajdonságok a nemzet zömében, annak összes fiaiban fejlesztesse. Ezek nem, de annál inkább burjánzik és terjed az *opportünizmus*.

Gazdasági és szociális viszonyaink ferde irányu fejlődése, maga után vont a szomorú eredményeit a család és erkölcsi élet körébe is, a hol az egyén nevedik, fejlődik.

Messze vezetne állapotainkról, ezekben az irányokban részletesen szólni s kivonatolni mindazt, a mit *Bernát István* mond. A szomorú eredményeket eléggé demonstrálják a népünk testi és erkölcsi hanyatlására vonatkozó statisztika néhány adatai is.

A katonai szolgálatra alkalmatlanok aránya 1867-től 1890-ig 21%-ról 68,7%-re emelkedett; a prostituáltak száma magában a fővárosban meghaladja a 20,000-t; a büntettek és vétségek miatt elítéltek száma 1881-től 1888-ig 71,160-ról 90,549-re emelkedett; ott van az örültek borzasztó statisztikája; a kivándorlók évről-évre hatványozott száma stb.

Ezek mind tények, a melyekkel szemben szemet huny a kormány és társadalom s nincs illetékes faktor, melyben megvolna az akarat és erő, szociális életünk e szomorú állapotain segitei.

Dr. Bernát István könyve az első számba vehető munka e téren, mely közállapotainkat kifejtve csillogó mázuktól, reá mutata valóra.

Ideje volt végre hű tükrét adni hazánk gazdasági, társadalmi és erkölcsi helyzetének, szemben azzal a sok hangzatos frázissal, szemben azzal a sok áltató adattal, a mit az önző czélok, nemritkán a hatalomhoz való görcsös ragaszkodás bocsájt csillogó szinkekkel kifestve nyilvánosságra.

Ideje végre szembeszállani a hipokrizissal, mely ma legtöbbünket ural s megmondani, „*ha valaki azt állítja, hogy Magyarország nagygyá lett, vagy azon az uton van, mely az igazi nagysághoz vezet: nem mond igazat.*“

Igaz, nehéz az árralszemben uszni, nehéz szembe szállani az uralkodó irányokkal, de vannak már körök, kik nyíltan mernek és sokan, kiknek lelkében ég a vágy, szunnyad az erő létrehozni a „*változásokat.*“ Azoknak ajánljuk *dr. Bernát István* könyvét, melynek ismertetését *Morley*-nek általa is cizált ama szavaival végezzük:

„*A siker története, a kisebbség története.*“

Ez adjon erőt mindnyájunknak a további munkálásra, ha kell a küzdelemre.

Amü *Hornyánszky Viktor* budapesti czég bizományában jelent meg, kapható minden könyvkereskedésben, ára 60 kr.

B. K.

Az O. m. g. e. és a felvidéki gazdák értekezlete.

Tisztelt szerkesztő ur!

A felvidéki gazdák értekezletén benyújtott és elfogadott határozati javaslatom, valamint az általam ott mondottak a *«Köztelek»* július 1-i számában felreértésen alapulóknak állítottak. A *Gazd. Lapok* 27-ik száma pedig úgy akarja feltüntetni azokat, mint bizalmatlansági votumot az O. m. g. e., valamint annak vezetése és tisztikara iránt, s a részéről egyesületünk ellenében használni szokott ellenséges és maliciózus szellemben azt igyekszik kimagyarázni, mintba én és ott jelen volt gazdatársaim az O. m. g. e.-et hivatására teljesen képtelennek tartanánk, tisztikarával szemben a legteljesebb bizalmatlansággal viseltetnénk.

Szükségnek vélem, hogy mindezekre a következőkben nyilatkozzam.

Szerkesztő ur a *«Köztelek»*-ben maga írja, hogy az O. m. g. e.-nek oly kérdésekkel kell foglalkoznia, melyek a napi események s a közérdek nyilvánulása által hozattak szőnyegre s a kormányának, az egyesület tagjainak vagy hivatalnokainak kezdeményezésére kerülnek megbeszélés alá, vagy a melyekkel való foglalkozásra más testvéregyesület által felszólítatik.

Elfogadom. A meghatározás elég tág. Belefer minden érdekes és érdemes kérdés. Es kell, hogy így is legyen. Mert az O. m. g. e. hivatása más, mint valamely vidéki egyesületé. Kötelessége, hogy előmozdítsa az ország összes gazdaközönsége minden fontos, jogosult érdekeinek megvalósulását; és a hol a vidéki partikuláris érdekek a közérdekkel ellentétbe jöhetnek, teljes erővel részt vegyen, hogy az eszmék tisztáztassanak, téves nézetek megvilágítottassanak, ellentétek kiegyenlítettessenek. És éppen hogy ezen kötelességének megfelelően, jelen kellett volna lennie, midőn ily nagy fontosságú értekezletre helyiséget oda adja, hivatalosan, felszólítás nélkül is, annál inkább, mert tudta, hogy a jelen esetben egyes vidékek speciális érdekei esetleg helytelen fellogás következtében a közérdekkel jöhetnek összeütközésbe.

Nem az O. m. g. e. érdeme, hogy másképp történt. De t. szerkesztő ur is hasznosabban értékesíthette volna szeles látókörét és ösmereteit, ha az utólagos kritikába foglaltakat ott a helyszínen szíveskedett volna elmondani.

Tény, hogy az O. m. g. e. elmaradásán megütköztünk, megütközésünknek kifejezést adtunk és nem felreértésből, de hogy jövőre egymást jobban megértsük és ilyes ne történhessék, határozatot hoztunk. Az, hogy nem régen az O. m. g. e. igazgató-választmányába beválasztattam, nem tartoztatható, hogy ezen határozatot provokáljam, melynek érvényt szerezni az igazgatóság körében is kötelességemnek fogom ismerni. De nem azért, hogy — mint a *«G. Lapok»* írja — mintha az O. m. g. e.-t a vezérlésre gyengének tartanánk, vagy hogy az egyesület tisztikara iránt bizalmatlanságot nyilvánítsunk, még kevésbé azon szándékkal, hogy az egyesületből kilépünk; hanem egyszerűen azért, mert az egyesület sikeres működése egyik feltételül tekintjük, hogy a hibák nyíltan feltárássanak, megtárgyaltassanak s jövőre azok ismétlődése megakadályoztassék.

Kistúr, 1893. július 4.

Tisztelettel

Ivánka Oszkár.

Szívesen adtunk helyet fenti közleménynek, mely az ügyet helyes medrébe tereli és utját vagja a rosszakaratú mendemondának, melylyel Ivánka Oszkár felszólalását és az értekezlet határozatát kísérték. Szerk.

Figyelmébe ajánljuk olvasóinknak, hogy a *«Köztelek»* f. évi első félévfolyma díszesen bekötve (1000 oldal) 6 forintért, díszes bekötési táblák 1 frtért, egyes számok 20 krért kaphatók.

Vegyesek.

Mai számunk tartalma:

Közlemények az orsz. magy. gazd. egyesület köréből.	33
(Felhívás az O. m. g. e. tagjaihoz.)	
Hétről-hétre. B. K.	33
Tárca. Királyházától—Tokajig	34
A szelid torma tenyésztése. Kéry János	35
Az ideai tenyészállatvásár díjnyertes állatai. Monostori	36
Lomb-szénakészítés. Monostori	37
A burgonyát értékesítő iparágak gazdasági jelentőségéről. Dr. Szilágyi Gyula	37
Uj mód a gabonakazlak befedésére	38
Vizsgálatok az alma utóéréséről	38
A mustár mint nitrogengyűjtő. Cserháti	39
Védőoltások a sercégő üszög ellen	39
Kérdések a gyakorlat köréből	39
Irodalom	39
«Változások küszöbén» B. K.	39
Az O. m. g. e. és a felvidéki gazdák értekezlete	41
Ivánka Oszkár	41
Vegyesek	41
Személyi hírek. — Az amerikai tanulmányut. — Gyász hírek. — Alapszabályjövahagyás. — Perelhetünk új törvény szerint. — Pör a magyar kincstár és Albrecht főherceg között. — Mi a föld bére a fővárosban. — Lóverseny és ügetőverseny Nyitrán. — Keszthely jövője. — Lóárverés Mezőhegyesen. — Mezőgazdasági tanulmányut. — Palack- és pezsgőboraink jó piacra találnak. — Nézetek az amerikai gabonakészletről az új idény megindulakor. — Rendelet a vidéki távbeszélő-intézetek díjáról. — A szerb állategészségügyi egyezmény. — Fontos kiállítás készül jövő évre Bécsben. — A porosz képviselőház bucsuztatójában szerves agrár törvénykönyvet követel. — Apró hírek.	
Kereskedelem és tőzsde	42
Budapesti gabonatőzsde. — Határidők árfolyama. — Élelmiszerek a budapesti hetvásáron. — Állatvásárok.	
Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek	44

Személyi hírek. Futaki Hadik János gr. eljegyezte zicsi és vásonekei Zichy Alexandra grófnőt, néh. Zichy Sándor gr. és neje Karácsonyi Adrienne grófnő leányát. Lieber Lajos uradalmi ispán Pusztá-Porgányban oltárhoz vezette Frint Gizella kisasszonyt. — Abafalvai és felsőlehotai Abaffy Edmund cs. és kir. tart. dragonyos hadnagy eljegyezte néhai Kovács Kálmán, a Lipót rend lovagja, miniszteri tanácsos leányát, Irmát. — Csikszentmihályi Sándor Ákos oltárhoz vezette Jakobei-Lotz Ilona kisasszonyt, Lotz Károly festőművész és neje leányát. — Geiger Simon terménynagykereskedő eljegyezte Brüll Mór földbirtokos és a *«Magyar mezőgazdák szövete»* igazgatósága tagjának leányát, Gizellát.

Az amerikai tanulmányut A csikágói kiállításalkalmából az O. m. g. e. által rendezett amerikai tanulmányutban a következő egyesületi tagok vesznek részt: Lovag Bakó Károly földbirtokos Buza. Justhus Gyula földbirtokos Tisza-Füred. Landau Lajos m. kir. műszaki tanácsos Budapest. Lovas Sándor m. kir. műszaki tanácsos Budapest. Ifj. Paikert Alajos, az O. m. g. e. s.-titkára Budapest. Szabó Dezső földbirtokos Kun-Felgyháza. Szily Pongrácz országgy. képviselő Budapest. Szilassy Zoltán, az O. m. g. e. ügyvezető titkára Budapest és Zarka Elemér m. kir. kulturmérnök Budapest. A társaság július 2-án indult utra s az előre megállapított program szerint július 14-én fog New-Yorkba érkezni. Amerikában a társaság 36 napot tölt, úgy, hogy visszaérkezésük szeptember első napjaira várható.

Gyász hírek. Elhunytak: Cseresznyés Sándor pécsi kir. táblai tanácselnök. — Teutsch György Dániel erdélyi ágostói evang. püspök, főrendiházi tag, 76 éves korában.

Alapszabályjövahagyás. A f. évi április hó 4-én megalakult „Mezőgazdasággal és erdőszelvel foglalkozók nyugdíjintézetének” alapszabályai a m. kir. belügyminiszter által 51.792/V—10. sz. alatt jóváhagyva és a bemutatási záradékkal ellátva, f. hó 7-én érkeztek a a gazdatiszti segély-egylethez. A nyugdíjintézet most már megkezdheti tényleges működését.

Perelhetünk új törvény szerint. A *«Buda-pesti Közlöny»* legközelebbi két száma fontos szentesített törvényt közöl: az egyik a sommás perekben követendő eljárást szabályozza. A sommás eljárást szabályozó új törvény az igazság kiderítése és a per tartamának rövidítése szempontjából fontos újítást tartalmaz. Mert ezentul az első bíróságilag befejezett per felebbezés esetén nem a királyi tábla elé megy, hanem az illető járásbíró területén levő kir. törvényszék lesz a felebbezési bíróság. Ezen felül fontos közlekedés az igazság kiderítése felé, hogy a felebbezési hatóság előtt is szóval tárgyalnak és új körülményeket lehet felhozni. Ujítás továbbá, hogy ezentul birtokperek is, ha a per tárgyának értéke 200 forintot túl nem halad, a sommás eljárás útjára tartoznak. Vajjon mikor kerül a sor a pert megakadályozó békebíró helyes szervezésére?!

Pör a magyar kincstár és Albrecht főherceg között. Egy vitás erdőterület miatt, egyrészt a m. kir. kincstár, másrészt pedig Albrecht főherceg bélyei uradalma közt folyó pör e napokban nyert elintéztet a kuria előtt. Rövid története — egy fővárosi lap szerint — az, hogy a kincstár apatini uradalmának több ezer negyszögölnyi erdőterületén a főhercegi uradalom fát taroltatott. E miatt aztán a főherceg munkasait karhatalommal kellett eltávolítani és az elhordott fát, — mely 1496 frtot ért meg — zár alá helyezték. A fentérintett per egyelőre azon fordult meg, vajjon az időközben feloldott zárlat folytán, az elárverezett fából befolyt pénz kiadható-e a főhercegi uradalomnak vagy sem. A királyi tábla úgy határozott, hogy a kérdéses összeg mindaddig visszatartandó, míg a felek közt az erdőterület tekintetében folyó sommás visszahelyezési pör el nem dől. E határozatot a kuria, mint nem telegebhezhető, helyben is hagyta.

Mi a föld bére a fővárosban. E czim alatt nem a fővárosi üres telket értjük, melynek jövedelmezőségét az adókedvezmény, építési rendszabály, kaszárnyaszertű építkezési módor megengedésével ugys elősegíti, hanem értjük a termő földet. Erre vonatkozólag a főváros 9-ik kerületéhez tartozó, a gubacsi dűlőben fekvő kertészeti földek bérbeadására megtartott árverés mutat fel érdekes adatokat. Összesen 36 1/2 hold föld évi bérletéért 1887 frt 74 krt ígértek, a mi holdanként 51 frt 51 krnak felel meg. Az eddigi bérösszeg holdanként 47 frt volt.

Lóverseny és ügetőverseny Nyitrán. A f. évi szeptember hó végén Nyitrán megtartandó lóversenyt és ügetőversenyt nagy érdeklődéssel várja a szomszédos vármegyék közönsége. Az ügetőverseny a lófuttatástól elkülönítve fog megtartani. A lófuttatás több részből álland; lesz huszárverseny, urlovas sikverseny, urlovas akadályverseny és mezei gazdaverseny. A versenyben részt venni akarók jelentkezzenek augusztus hó 10-ig a nyitramegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál Nyitrán.

Keszthely jövője. A *«Keszthelyi Hírlap»* megemlékszik egy Bornuth Lajos stájerországi mérnök tollából még 1886. évben kikerült nagyszabású tervről. E terv szerint Keszthely és Svájcz között közvetlen összeköttetés létesíthetnének úgy, hogy a Balaton és mellékvízei felhasználásával, Keszthely idővel közlekedés terén Budapesttel versenyezne. A tervezett vasut, mely a Balaton és a Badeni tó közt egy nagyjelentőségű fővonal utolsó lánca-szemét képezné és mint ilyen, magába véve is jövedelmező vállalat lenne, Keszthely, Szt.-Grót, Zalabér, Győrvár, Körmen — összesen 74 kilométer hosszú vonalat ölelve fel és költsége 2.700.000 frtra van számítva. Ezen vasuton kívül felszámít Bornuth még a Sio csatorna javítására egész a Dunáig (106 klm. hosszúságban) 1.100.000 frtot és a keszthelyi kikötőre és teherszállító hajókra 400.000 frtot. Egész terve így 4 millió frtnyi összeget képvisel. Nezetünk szerint a terv mindenesetre megérdemli a tanulmányt, mert a valószínűsítés a Dunántúli vidék nagy fellendülésével járna.

Lóárverés Mezőhegyesen. A mezőhegyesi állami ménésbirtok igazgatósága f. hó 16-án 21 db. kisorolt igáslóvat fog nyilvános árverésen eladni.

Mezőgazdasági tanulmányut. A Keszthelyi Gazdasági Tanintézet harmadéves hallgatói négy tanár vezetése alatt igen érdekes és tanulságos kirándulást tettek Stájerországba és Karinthiába.

Vetőmagvak. Julius 7-én. (Mauthner Ödön tudósítása a «Köztelek» részére.) Az aratás megkezdésével...

Élelmiszerek a budapesti hetivásáron. 1893. július hó 7. (A fő- és székvárosi vásárgazgatóság jelentése a «Köztelek» részére.)

Halvásár a halterén. Helybeli 16 halász és halkereskedő által 30, 3 vidéki halász által 3 q hal hozott...

Baromfi. Hozott a Fővámterre vaspályán kb. 10,300 db, hajón 3400 db; 28 kocsin kb. 3000 db; gyalogárusok — db, helybeli árusoktól kb. 1200 db, összesen kb. 17,900 darabot hoztak.

Tisztított baromfi. Az István-téri piacra 3000 db tisztított baromfit hoztak. A forgalom élénk. Az árak darabonként következők: tyúk 50-70, csirke 30-70, hizott kappan —, sovány kappan —, hizott réce 150-250, sovány réce 80-90, hizott lud 150-250, sovány lud 130-220, hizott pulyka 150-200, sovány pulyka 120-170, gyöngytyúk —, galamb pecsenyének — kr.

Tojás. Hozott a Fővámterre vasp. kb. 36,000 db, hajón 12,600 db, 6 kocsin kb. 60,000 db, gyalogárusok — darab, helybeli árusoktól kb. 10,000 darab, összesen kb. 118,600 db hozott.

Zöldség. Hozott a Ferenc József-rakpartra hajón 24 q, 22 kocsin kb. 84 q vegyes zöldség, helybeli kertészekből kb. 250 q vegyes zöldség, összesen kb. 358 q vegyes zöldség. A vásár közép, a készlet felelőre elkelt.

Gyümölcs. Hozott a Ferenc József-rakpartra vasp. kb. 180 q, hajón kb. 500 q, összesen 680 q vegyes gyümölcs. A vásár élénk, a készlet nagyobb részben gyorsan elkelt.

Budapesti takarmányvásár. (A VIII. ker. Teleky-téren 1893. július hó 7-én. A fővárosi vásárgazgatóság jelentése a «Köztelek» részére.) Felhozott 137 szekér rétszéna, — szekér muhar, 29 szekér zsupszalma, 11 szekér alomszalma — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, — szekér egyéb takarmány (lóher, luczerna, zabos búkány, köles.)

Állatvásárok.

Budapesti lóvásár, 1893. július 6-án. (Hombach Gyula jelentése a «Köztelek» részére.) Felhajtott 921 db, még pedig jobb minőségű hátsó 20 db, könnyebb kocsló (jukker) 200 db, nehezebb kocsló (hintós) 16 db, pónny 6 db, nehéz igás (fuvaros-ló) 200 db, közönséges igás (paraszt-ló) 250 db, alárendelt minőségű 229 db. Eladott: 367 db s pedig használatra 337 db, levágásra 30 db. — A folyamatban levő aratás és esépléshez szükséges gazdasági igás erő beszerzése végett igen s-ép számmal jelentek meg a hetivásáron...

Kőbányai sertésvásár, július 7. (Első magyar ser-tészialáló részvény-társaság telefonjelentése a «Köztelek» részére.) Az üzleti irány lanya volt. Heti átlagárak: magyar válogatott 320-380 kilogramm nehéz 44 1/2-45 krajczár, magyar vál. 280-300 kg, nehéz 44 1/2-45 kr. Óreg 300 kilogramm tuli 42-44, vidéki sertés könnyű 42-44 1/2 kr. Szerb 41-44 kr; páronként 45 kg. elatlulylevonás és 4 1/3 engedmény szokásos. Előesőárak: Tengeri uj 545 frt, árpa uj 650 frt. Kőbányán átvéve. — Helyi állomány június 30-án maradt 194133 db. — Hozzájött felhajtás belföldről 7323 db, Szerbiából 3555 darab, Romániából — darab; egyéb államokból — darab; azaz: 10,878 db, összesen 204,911 db — Elhajtás: budapesti fogyasztásra (I-X. ker.) 3916 db, belfőldre 1742 db, Bécsbe 374 db, Cseh-Morvaország és Sziléziába 1678 db, Ausztriába — drb, Németbirodalomba — drb Egyéb államokba — drb. Széppangyárakban feldolg. 42 db, összesen 7652 db, e szerint maradt állomány 197,239 db. A részv. szállásokban 29,08 db van elhelyezve. Az egészségügyi és transzít szállásokban maradt június hó 30-án 9024 drb. Felhajtás: Szerbiából 3555 drb, Romániából — db, összesen 12,579. Elhajtás 2528 db; maradt állomány 10,051 db, e p. 8292 szerb, 1757 román. Az egészségügyi szemlénél jan. 1-től máig 402 drb a fogyasztás alól kivonatott és technikai célokra feldolgozott.

Budapesti marhavásár. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos jelentése a «Köztelek» részére.) Julius 6-án. (Gazdasági és tenyésztésügyi.) Felhajtott: 300 db gazdasági ökör (5) db elsőrendű jármos, 100 db középminőségű jármos, 63 db tarka bekötői való tinó és ökör, a többi alárendelt minőségű jármos és fehér szőrű bekötői való ökör, továbbá 3 db tenyészbika 14 db jármos bivaly, és 292 db fejős tehén (és pedig 22 db fehér szőrű magyar, 216 darab tarka, kevert származású és 54 db bonyhádi [tolnamegyei] tehén).

Az egyes nevek közül említendőek: Szantner Ernő (Románfalva) 10 db jármos ökörrel, Berger Jakab (Aranyos-Maróth) 18 » » » » Brachfeld Adolf (P.-Órs) 9 » » » » Keppich Emil (Adács) 26 » » » » Gosztanyi Tibor (R.-Hártyán) 8 » » » » Freund Adolf (R.-Keresztur) 20 » » » » Graf Lajos (Esling) 20 » » » » Engel Herman (V.-Györk) 20 » » » » Schümeke József (Vámos-Mikula) 10 » » » » Grünberger J. (Ság) 10 » » » » Biai uradalom 46 db tarka bekötői való tinó és ökör Kohner Károly (Szolnok) 22 db tarka bekötői való tinó és ökör. Ehrenfeld Fülöp (P.-Hantos) 4 db jármos bivalylyal. Edelstein Armin (Czinkota) 7 db fejős tehénnel. Löwy Bernát (Pa-Péteri) 18 » » » »

Következő árakra jegyzettek páronként: Elsőrendű jármos ökör 360-370 frt, Középminőségű j. ökör 280-330 » Alárendelt minőségű j. ökör 198-220 » 1 1/2-2 éves tarka tinó 150-160 » Jármos bivaly — 310 »

Súly szerint:

Tarka bekötői való ökör 30-31 frt, Jármos bivaly 26-27 » métermázsánként elősúlyban. Tenyészbika darabonként 120-145 frt

Fejős tehénként:

Fehér szőrű magyar tehén 59-85 frt, Tarka, kevert származású 45-150 » Bonyhádi (tolnamegyei) 90-185 » fizetett darabonként.

Budapesti vágómarhavásár, július hó 6. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos jelentése a «Köztelek» részére.) Felhajtott: 1585 db nagy vágó szarvas narha és pedig: 465 db magyar ökör, 393 db magyar tehén, 533 db szerbiai ökör, 8 db szerbiai tehén, 19 db boszniai ökör, 59 db boszniai tehén, 62 db bika és 26 db bivaly.

A múlt hetinél nagyobb felhajtás következében a vásár a reggeli órában lanyha irányzatban kezdődött, azonban később, a nagy számban megjelent vidéki mézszárosoknak a vásárlásban kifejtett tevékenysége folytán, kedvezőbbé vált a jobb és középminőségű árúnak az árak változatlanok maradtak, csakis az alárendelt minőségű tapaszlatott csekély árbanytalás. Különös kereslet tárgyat képezte a job minőségű legelő állatok, melyből meg mindig csekély a felhajtás.

Következő árakra jegyzettek: Magyar hizott ökör első rendű 29 1/2-32 forintig, kiv. 34 frt, magyar hizott ökör középmin. 27-29 frt, magyar hizott ökör alárendelt minőségű 23-26 frt, magyar l-gelő ökör jobb minőségű 23-29 1/2 frt, magyar legelő ökör silányabb minőségű 24-26 frt, magyar hizott és jobb minőségű legelő tehén 28-32 frt, kiv. — frt, silányabb minőségű legelő tehén 23-26 frt, szerbiai és boszniai ökör 24 1/2-31 forintig, kivételesen 32 frt, bika 23-30 frt, kivételesen 31 1/2 frt, bivaly 19-24 frt, métermázsánként elősúlyban.

Kassai marhavásár, június hó 26-án (Demeter Béla tudósítása a «Köztelek» részére.) Felhajtás: I. osztályú urasági igás-ökör 140 db, párja 230-330 frt, II. osztályú 200 db, párja 190-260 frt, magyar tinó 1 éves 50 db, párja 80-100 frt, 2 éves 70 db, párja 130-170 frt, 3 éves 40 db, párja 150-220 frt; mustra-ökör magyar 40 db, párja 170-240 frt, magyar tehén tenyészésre 50 db, párja 150-200 frt, levágásra 20 db, párja 180-230 frt; tarka tehén tenyészésre 100 db, párja 170-260 frt, levágásra 25 db, párja 190-260 frt, friss fejős 50 db, párja 180-270 frt; magyar üsző 1 éves 20 db, párja 60-70 frt, 2 éves 25 db, párja 80-100 frt, tarka üsző 1 éves 20 db, párja 70-90 frt, 2 éves 20 db, párja 80-140 frt, remonda-ló 20 db, párja 300-400 frt, igás-ló 70 db, párja 10-300 frt, kocsis-ló 60 db, párja 200-350 frt, paraszt-ló 80 db, párja 150-300 frt; anyajuh 1000 db, párja 12-16 frt, sovány ürü 400 db, párja 7-12 frt, mustra-bika 100 db, párja 6-10 frt, bárány 100 db, párja 5-7 frt; nevelő kocza malaczsótló 15 db, párja 70-90 frt, süldő 1 éves 140 db, párja 25-70 frt, 1 1/2 éves 30 db, párja 35-50 frt, 2 éves 25 db, párja 30-55 frt.

Sepsi-szentgyörgyi marhavásár, június hó 29-én. (Nagy László tudósítása a «Köztelek» részére.) Felhajtás igás-ökörből 1000-1200 db, párja 180-400 frt; magyar tehén tenyészésre párja 190-220 frt, levágásra párja 140-200 frt, bivaly-tehén párja 160-220 frt. Ló felhajtott 400-500 db, igás-ló párja 160-250 frt, kocsis-ló párja 300-600 frt; juhvásár sem ni; sertésvásár igen cs-kély volt.

Poprádi marhavásár, június hó 27-én. (Melczar Gusztáv tudósítása a «Köztelek» részére.) Szepesvármegye területén az általános tudósbirtás f. a vásár vonatott befejeztetvén és a szarvasmarhavásárok megtartása rövid idővel a f. é. június hó 27-ére eső poprádi marhavásár e'g t enredélyeztetvén, a felhajtás azon körülménnyel fogva, hogy a megtartandó szarvasmarhavásár, ugy a megye területén, mint a szomszédos megyékben nem volt elegendő kő-hírré téve, oly cse ély volt, hogy a felhajtott 600 db szarvasmarhából csak 200 db adta'ott el, darabonként 90 frt átlagos árban. Igás-ló 80 db, darabja 40-80 frt, kocsis-ló 50 db, darabja 100-150 frt, paraszt-ló 80 db, darabja 50-100 frt.

Nyitrai marhavásár, június hó 30-án (Rideky Géza tudósítása a «Köztelek» részére.) Felhajtás urasági igás ökör: 157 darab, párja 230-390 frt, tarka ökör 241 db, párja 200-330 frt, magyar tinó 2 éves 8 db, párja 120-200 frt, 3 éves 9 db, párja 150-230 frt, német tinó 2 éves 25 darab, párja 120-200 frt, 3 éves 28 db, párja 150-240 frt; magyar tehén tenyészésre 19 darab, darabja 80-120 frt, levágásra 10 darab, darabja 85-135 frt, tarka tehén tenyészésre 228 db, darabja 75-150 frt, levágásra 3 db, darabja 105-130 frt, friss fejős 25 db, darabja 120-150 frt, magyar üsző 1 1/2 éves 28 db, darabja 41-86 frt, tarka üsző 1 1/2 éves 17 db, darabja 39-75 frt; remonda-ló 41 db, darabja 130-240 frt, igás-ló 147 db, darabja 75-175 frt; kocsis-ló 63 darab, darabja 150-180 frt, paraszt-ló 640 db, darabja 36-75 frt, vágóra 32 db, darabja 9-20 frt. A felhajtás elég nagy volt, a vételekved kisebb, vevő kevés volt; az igás ökrök igen keresettek voltak és eladattak. Nevelő-kocza malacz nélkül 5 db, darabja 18-20 frt, süldő 1 éves 40 db, darabja 9-14 frt, 1 1/2 éves 30 db, darabja 12-18 frt, 2 éves 10 db, darabja 14-21 frt.

Table with 2 columns: price, quantity. Values: 30-4.35, 40-6.75, 50-7.50, 60-8.50, 70-9.50, 80-10.50, 90-11.50, 100-12.50.

Budapest.

Table with 4 columns: price, quantity, price, quantity. Values: 15 8.30, 10 8.10, 10 8.12, 16 5.15, 5 14 5 16, 35 5.67, 5.59 5 61, 72 6.74, 5 76 6 75, 10 16, 15.80 16. —

Közföldi gabona.

Table with 3 columns: price, quantity, price. Values: 4. 5. 6., 8.37 8.35 8.28, 7.26 7.26 7.20, 7.03 7.12 7.15, 5.69 5.70 5.95, 16.45 16.50 16.55, 8.50 157.25 157.75, 12.50 161.75 161.50, 16.25 145.25 144. —, 20.25 149.25 148. —, 13.75 174. — 173.50, 56.25 155.75 155.50

Table with 3 columns: price, quantity, price. Values: 20.90 20.80 20.80, 21.10 21.10 21. —, 21.60 21.60 21.60, 22. — 21.90 21.90, 22.40 44.40 44.50, 24.90 45. — 45. —, 26.75 46.90 46.80, 27.30 47.30 47.30

Mezőgazdák Szövetke-lyezete szilárd. Jegy-első rendű orosz 29.00 frt. — Repoze-ten 39.50-40 frt. —

Magyar Mezőgazdák az üzlet irányzata 130 rozskorpa 4.50 — Árpádara zsákos-5.90 frt. — Kon-ácsa 7.80 frt.

estben e héten, da-leslet uralkodott és nt változatlanul je-át, szeszért. Prágai szeszt, Mezőgazd-ersszet, de a fino-eltől, mert a nagy-engerteremre való ek. Nehány kisebb adapesti piacoz az mitott szesz 53.50- szeszgyárak: Arad, györ, Lugos, Kolozs-latok e héten: fino-zatlan 16.50-16.75, szesz 20.50-21.50, Az árak pr 10,000 dapest, készpénzfize-

hiány miatt vala- ton eszközölletett

Losonci marhavásár, július hó 3 án. (Kelem József tudósítása a «Köztelek» részére.) Urasági igaz- ökör párja 300-380 frt, kisbirtokos czéljaira párja 270-300 frt, tarka ökör párja 300-390 frt, magyar tinó 1-3 éves dbja 40-100 frt, magyar mustra-ökök párja 200-245 frt, magyar tehén tenyésztésre dbja 80-100 frt, levágásra dbja 50-65 frt, tarka tehén tenyésztésre dbja 80-125 frt, levágásra 50-100 frt, friss fejős dbja 75-110 frt, magyar üsző 1-2 éves, dbja 30-60 frt, tarka üsző 1-2 éves dbja 25-70 frt, remonda-ló dbja 20-45 frt, igás-ló dbja 70-140 frt, kocsis-ló dbja 300-400 frt, paraszt-ló dbja 45-170 frt, sovány ürü párja 650-10 frt, mustra-birka párja 8-950 frt, bárány párja 5-7 frt; nevelő-kocza malacostól dbja 40-48 frt, malacz nékül dbja 20-25 frt, 1 éves süldő dbja 6-12 frt, 1/2 éves dbja 8-18 frt, 2 éves dbja 15-24 frt.

Lőcei marhavásár, július hó 25-én. (Fabos Gyula tudósítása a «Köztelek» részére.) Urasági igaz-ökök 300 darab, párja 160-280 frt, kisbirtokos czéljaira 100 db, párja 120-200 frt, tarka ökök 200 db, párja 180-300 frt, magyar tinó 230 db, dbja 50-100 frt, magyar tehén tenyésztésre 100 db, dbja 80-120 frt, levágásra 200 db, dbja 50-100 frt, tarka tehén tenyésztésre 80 db, dbja 80-120 frt, magyar üsző 50 db, dbja 30-60 frt, tarka üsző 50 db, dbja 30-60 frt, igás-ló 200 db, dbja 40-120 frt, kocsis-ló 20 darab, dbja 150-200 frt, paraszt-ló 100 db, dbja 20-60 frt.

B. E. Kérelmét teljesítjük. De tessék elhinni, hogy a levélen foglalt ajánlatával ép az ellenkezőt érheti el Z. G. Pa-Poó. Szives értesítését köszönnettel vettük. Levelének többi részére legközelebb visszatérünk.

Kiadóhivatali üzenetek.

A. K. Putnok. Ajánlatát rendeltetési helyére küldtük. J. J. Czibakháza. A bekötési táblára az évszámot minden könyvkötő rányomja.

Az Országos magyar gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Nagy Dezső, Forster Géza, Kvassay Jenő, Máday Izidor, Rakovszky István. — Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza. Felelős szerkesztő: Baross Károly, Társszerkesztő: Rubinek Gyula.

Szerkesztői üzenetek.

N. V. Előpatony. Az időjelző-állomás miatt a földmívelési minisztériumhoz intézett kérvényük legközelebb nyeri elintézését.

Kivonat a fő- és székvárosi vásárigazgatóság hivatalos árjegyzéseiből.

A fő- és székvárosi vásárigazgatóság jelentése 1893. évi július hó 4-éről.

Mértékegység		átlag	Mértékegység		átlag	Mértékegység		átlag
		k r a j c z á r			k r a j c z á r			k r a j c z á r
Marhahús	1 kg.	44-120	Tehénturó, friss	1 kg.	16-40	Közönséges alma	1 kg.	—
Tisztított vesepecsenye	"	120-250	Juhturó, közönséges	"	42-70	"	1 q	—
Bivalyhús	"	—	Juhsajt	"	42-120	Birsalma	1 kg.	—
Borjuhús	"	56-120	Ementhali sajt	"	95-160	Aszalt alma	"	—
Birkahús	"	36-70	Groi sajt	"	60-100	Fajkörte	"	—
Bárányhús	1/4 db	50-150	Fehér kenyér buzalisztból	"	10-16	"	1 q.	—
Sertéshús	1 kg.	28-90	Barna kenyér	"	8-13	Közönséges körte	1 kg.	—
Füstölt sertéshús	"	48-80	Rozskenyér	"	8-14	"	1 q.	—
Füstölt sonka, belföldi, egész	"	—	Tarhonya, tojásos	1 q.	2000-440	Aszalt	1 kg.	—
darabban véve	"	64-120	" tojás nélküli	"	1600-2800	Szilva, magvaváló	"	—
Malacz, élő	1 db	100-450	Lenecse, magyar	"	900-2200	"	1 q	—
Malacz, tisztított	"	—	" külföldi	"	1700-3600	" vörös	1 kg.	—
Tyúk, élő	1 pár	100-550	Borsó, héjas, magyar	"	800-1800	"	1 q	—
Csirke	"	45-150	Borsó, koplatott	"	1000-2000	Aszalt szilva	1 kg.	26-64
Kappan, hizott	"	—	" külföldi	"	1400-2800	"	1 q	2400-4000
" sovány	"	—	Bab, fehér, apró (aradi)	"	600-1100	Szilva-iz	1 kg.	24-48
Réce, hizott	"	160-250	" fehér, nagyszemű	"	400-1200	"	1 q.	33-5
" sovány	"	70-160	" színes	"	480-1000	Csipke-iz	1 ltr.	2200-3700
Lúd (liba) hizott	"	300-550	Hajdina	"	—	Ringlotta, befőzésre	1 kg.	—
" sovány	"	220-360	Árpakása	"	900-4000	asztali	"	—
Pulyka, hizott	"	300-500	Köleskása	"	800-1300	Cseresznye (faj, nagyszemű)	"	18-45
" sovány	"	200-300	Rizskása	"	1200-3000	" közönséges	"	10-22
Gyöngytyúk	"	120-160	Sárga répa	1 kg.	8-28	Aszalt cseresznye	"	22-24
Gálamb, pecsenyének	"	35-40	Petrezselyem	1 kg.	800-1400	Meggy (faj, nagyszemű)	"	18-45
Jérce, tisztított	1 db	50-100	Zeller	1 q.	1200-2200	" közönséges	"	8-22
Csirke idei	"	30-60	"	1 kg.	5-32	Aszalt meggy	"	40-48
Kappan, hizott, tisztított	"	—	Karalábé	100 db	40-75	Som	"	—
Réce, hizott	"	70-120	"	1 kg.	3-8	Ószi baraczk	"	—
" felkővér	"	50-140	Karalábé	1 kg.	3-8	"	100 db	—
Lúd, hizott	"	150-300	"	100 db	60-180	Kajszinbaraczk (faj)	1 kg.	30-45
" felkővér	"	130-220	Karfiol	1 kg.	40-70	"	100 db	—
Pulyka, hizott	"	150-250	Vöröshagyma	1 kg.	4-14	" (közönséges)	1 kg.	—
" felkővér	"	120-220	Foghagyma	1 q.	500-1200	"	100 db	—
Gálamb, pecsenyének, tisztított	1	—	"	1 kg.	10-64	Málna	1 kg.	45-80
Ludmáj, hizott	1 kg.	100-210	Fehér répa	1 q.	1500-2400	Földi eper	"	25-80
Szarvas-czomb	"	80-150	"	1 kg.	—	Szamóca	"	30-55
" gerincez	"	80-150	" savanyított	1 kg.	10-16	Ribizli	"	15-30
" többi husrészek	"	30-50	Vörös répa	1 q.	750-1400	Pöszméte (egres)	"	10-24
Óz-czomb	"	100-200	"	1 kg.	3-14	Görögdiñnye, nagy	100 db	—
" gerincez	"	150-300	Fejes káposzta	1 q.	—	" kicsi	"	—
" többi husrészek	"	30-40	"	100 db	800-2500	" súly szerint	1 q	—
Vaddisznó-czomb	1 kg.	60-100	Savanyított káposzta	1 kg.	15-25	Sárgadiñnye, faj	100 db	—
" többi husrészek	"	30-50	"	1 q.	1400-1600	" közönséges	"	—
Nyúl	1 db	—	Kelkáposzta	1 kg.	4-25	" súly szerint	1 q	—
Vadlúd	"	—	"	100 db	60-280	Noszpolya	1 kg.	—
Vadréce	"	—	Vörös káposzta	1 kg.	—	Áfonya	"	—
Fácán	"	—	"	100 db	—	Szőlő, csemege	"	—
Szalonka	"	—	Fejes saláta	1 kg.	2-14	" közönséges	"	30-80
Fogoly	"	—	"	100 db	50-220	Dió, csemege	1 q	2800-6100
Fürj	"	—	Fodros	1 kg.	7-8	" közönséges	1 kg.	24-48
Fenyőmadár	"	—	"	100 db	—	Mogyoró	1 kg.	2200-3300
Vadgálamb	"	—	Kötött	1 kg.	2-14	"	1 kg.	26-60
Tüzek	"	—	"	100 db	50-200	"	1 q.	2500-5000
Harcsa, eleven	1 kg.	50-120	Torma, édes	1 kg.	30-80	Mandula, keményhéjú	1 kg.	100-180
Csuka	"	—	" erős	1 kg.	10-48	" vékonyhéjú	"	110-200
Ponty	"	40-120	Burgonya, belföldi	"	3-8	Gesztenye, belföldi	1 q	—
Kecsege	"	150-200	"	1 q	240-500	Narancs	1 kg.	20-44
" nem élő	"	50-120	Gomba, friss	1 kg.	26-100	"	100 db	200-800
Fogassüllő	"	100-120	" szárított	1 kg.	140-400	Czitrom	1 kg.	16-40
" nem	"	40-140	Spárga	1 kg.	50-80	"	100 db	100-450
Fajtók	"	300-300	Retek, fekete	"	2-14	Közönséges paprika	1 q	1500-6000
" nem	"	120-160	"	100 db	50-200	Szegedi	"	3400-9500
Pisztráng	"	—	" hónapos	1 kg.	—	Repceolaj I. rendű	"	3400-4600
" nem	"	350-400	Ugorka, savanyítani való	1 kg.	40-60	" II.	"	3200-4400
Rák, édes vízi	1 db	3-30	" salátának	100 db	250-800	Szinszappan	"	2400-5400
Tojás, friss	(1 láda) 1440	2700-2750	"	1 kg.	14-50	Közönséges szappan	"	2000-3300
"	16-21 átlag 19	40-40	" savanyított	1 kg.	85-90	Kósó	"	1150-1300
" meszes	(1 láda) 1440	—	Zöld paprika	1 kg.	480-600	Stearingyertya	"	6000-9300
"	7-11	—	"	100 db	—	Petroleumgyertya	"	4600-6300
Sózott szalonna	1 q.	4000-5800	Tök (főzeléknek v. süfésre)	1 kg.	4-16	Faggyúgyertya	"	4000-6400
Füstölt	"	4600-5600	"	1 db	4-50	Cserfa hasábos vágatlan	4 kbm.	1700-1900
Olvasztani való szalonna	"	5000-5800	Paradicsom	1 kg.	18-40	Bükkfa	"	1550-1700
Háj	1 kg.	54-64	Zöld bab, hüvelyes	"	8-40	Tölgyfa	"	1500-1600
Sertés-zsir	1 q.	5500-6200	Zöld borsó	"	18-30	Gyertyánfa has.	"	1650-1800
Nyers faggyú	"	2000-3200	" fejtett	1 ltr.	9-30	Dorongfa I. oszt. vágatlan	"	1400-1600
Tisztított	"	3300-4600	Zöld tengeri	100 cső	—	" II.	"	1200-1400
Tej (főlözetlen) friss	1 liter	8-14	Sóska	1 kg.	10-40	Botfa (pékfa) vágatlan	"	840-1700
" főlözött	"	5-12	Paraj	"	8-40	Tuskós és selejfa	"	1200-1300
" szín	"	26-100	Fajalma	1 kg.	—	Puhafa vágatlan	"	900-1200
Tejföl	"	28-50	"	1 q.	—	Köszén magyar nagyban	1 q.	100-130
Irósvaj I. r.	1 kg.	100-160	"	—	" porosz	"	132-160	
" II. r.	"	70-120	"	—	Pirszén (coax)	"	120-200	
Teavaj közp. tejcarnoki	1 kg.	110-200	"	—	Faszén	"	125-450	
lvasztott vaj	"	70-120	"	—	"	"	366	

Losonczyi marhavásár, július hó 3-án. (Kelemen József tudósítása a «Köztelek» részére.) Urasági igás-ökör párja 300-380 frt, kisbirtokos czéjaira párja 270-300 frt, tarka ökör párja 300-390 frt, magyar tinó 1-3 éves dbja 40-100 frt, magyar mustra-ökör párja 200-245 frt, magyar tehén tenyésztésre dbja 80-100 frt, levágásra dbja 50-65 frt, tarka tehén tenyésztésre dbja 80-125 frt, levágásra 50-100 frt, friss fejős dbja 75-110 frt, magyar üsző 1-2 éves, dbja 30-60 frt, tarka üsző 1-2 éves dbja 25-70 frt, remonda-ló dbja 20-45 frt, igás-ló dbja 70-140 frt, kocsis-ló dbja 300-400 frt, paraszt-ló dbja 45-170 frt, sovány ürü párja 6-50-10 frt, mustra-birka párja 8-9-50 frt, bárány párja 5-7 frt; nevelő-kocza malacostól dbja 40-48 frt, malacz nélkül dbja 20-25 frt, 1 éves süldő dbja 6-12 frt, 1/2 éves dbja 8-18 frt, 2 éves dbja 15-24 frt.

Lőcsői marhavásár, június hó 25-én. (Tabos Gyula tudósítása a «Köztelek» részére.) Urasági igás-ökör 300 darab, párja 160-230 frt, kisbirtokos czéjaira 100 db, párja 120-200 frt, tarka ökör 200 db, párja 180-300 frt, magyar tinó 200 db, dbja 50-100 frt, magyar tehén tenyésztésre 100 db, dbja 80-120 frt, levágásra 200 db, dbja 50-100 frt, tarka tehén tenyésztésre 80 db, dbja 80-120 frt, magyar üsző 50 db, dbja 30-60 frt, tarka üsző 50 db, dbja 30-60 frt, igás-ló 200 db, dbja 40-120 frt, kocsis-ló 20 darab, dbja 150-200 frt, paraszt-ló 100 db, dbja 20-60 frt.

Szerkesztői üzenetek.

N. V. Előpatony. Az időjelző-állomás miatt a földmívelési miniszteriumhoz intézett kérvényük legközelebb nyeri elintézését.

B. E. Kérelmét teljesítjük. De tessék elhinni, hogy a levélen foglalt ajánlatával ép az ellenkezőt érheti el Z. G. Pa-Pod. Szives értesítését köszönettel vettük. Levelének többi részére legközelebb visszatérünk.

Kiadóhivatali üzenetek.

A. K. Putnok. Ajánlatát rendeltetési helyére küldtük. J. J. Czibakháza. A bekötési táblára az évszámot minden könyvkötő rányomja.

Az Országos magyar gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Nagy Dezskó, Forster Géza, Kvassay Jenő, Máday Izidor, Rakovszky István. — Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza. Felelős szerkesztő: Baross Károly. Társ-szerkesztő: Rubinek Gyula.

Kivonat a fő- és székvárosi vásárigazgatóság hivatalos árjegyzéseiből.

A fő- és székvárosi vásárigazgatóság jelentése 1893. évi július hó 4-éről.

Mértékegység	átlag		Mértékegység	átlag		Mértékegység	átlag	
	k	r a j c z á r		k	r a j c z á r		k	r a j c z á r
Marhahús	1 kg.	44-120 72	Tehénturó, friss	1 kg.	16-40 26	Közönséges alma	1 kg.	—
Tisztított vesepecsenye	"	120-250 186	Juhturó, közönséges	"	42-70 51.5	"	1 q	—
Bivalyhús	"	—	Juhsajt	"	42-120 64.5	Birsalma	1 kg.	—
Borjuhús	"	56-120 83	Ementhali sajt	"	95-160 124	Aszalt alma	"	—
Birkahús	"	36-70 47	Groi sajt	"	60-100 76.5	Fajkörte	"	—
Bárányhús	1/4 db	50-150 92	Fehér kenyér buzalisztból	"	10-16 13	"	1 q.	—
Sertéshús	1 kg	28-90 62.5	Barna kenyér	"	8-13 10	Közönséges körte	1 kg.	—
Füstölt sertéshús	"	48-80 71.5	Rozskenyér	"	8-14 11	"	1 q.	—
Füstölt sonka, belföldi, egész	"	—	Tarhonya, tojásos	1 q.	2000-440 3040	Aszalt	1 kg.	—
" darabban véve	"	64-120 88	" tojás nélküli	"	1600-2800 2215	Szilva, magvaváló	"	—
Malacz, élő	1 db	100-450 232	Lenecse, magyar	"	900-2200 1590	"	1 q.	—
Malacz, tisztított	"	—	" külföldi	"	1700-3600 2740	" vörös	1 kg.	—
Tyúk, élő	1 pár	100-550 127	Borsó, hejas, magyar	"	800-1800 1190	"	1 q.	—
Csirke	"	45-150 91	Borsó, kop/atott	"	1000-2000 1475	Aszalt szilva	1 kg.	26-64 33
Kappan, hizott	"	—	" külföldi	"	1400-2800 2125	"	1 q.	2400-4000 3100
" sovány	"	—	Bab, fehér, apró (aradi)	"	600-1100 875	Szilva-iz	1 kg.	24-48 33.5
Réce, hizott	"	160-250 198	" fehér, nagyszemű	"	400-1200 715	"	1 q.	2200-3700 2840
" sovány	"	70-160 128	" színes	"	480-1000 697	Csipke-iz	1 itr.	—
Lúd (liba) hizott	"	300-550 421	Hajdina	"	—	Ringlotta, befőzésre	1 kg.	—
" sovány	"	220-360 264	Árpakása	"	900-4000 1960	" asztali	"	—
Pulyka, hizott	"	300-500 400	Köleskása	"	800-1300 1080	Cseresznye (faj, nagyszemű)	"	18-45 29
" sovány	"	200-300 266	Rizskása	"	1200-3000 2150	" közönséges	"	10-22 16
Gyöngytyúk	"	120-160 143	Sárga répa	1 kg.	8-28 15	Aszalt cseresznye	"	22-24 23
Galamb, pecsenyének	"	35-40 37	Petrezselyem	1 q.	800-1400 1650	Meggy (faj, nagyszemű)	"	18-45 32
Jérece, tisztított	1 db	50-100 132	Zeller	1 kg.	10-32 21	" közönséges	"	8-22 14
Csirke	idei	30-60 50	"	1 q.	1200-2200 1650	Aszalt meggy	"	40-48 44
Kappan, hizott, tisztított	"	—	Karalábé	1 kg.	5-32 16.5	Som	"	—
Réce, hizott	"	70-120 106	"	100 db	40-75 —	Őszi baraczk	"	—
" félkövér	"	50-140 83	Karalábé	1 kg.	3-8 5	"	100 db	—
Lúd, hizott	"	150-300 211	"	100 db	60-180 —	Kajszinbaraczk (faj)	1 kg.	30-45 37
" félkövér	"	130-220 161	Karfiol	1 kg.	40-70 58	"	100 db	—
Pulyka, hizott	"	150-250 200	Vöröshagyma	1 kg.	4-14 9	" (közönséges)	1 kg.	—
" félkövér	"	120-220 170	Foghagyma	1 q.	500-1200 733	Málna	1 kg.	45-80 61
Galamb, pecsenyének, tisztított	1	—	"	1 kg.	10-64 29	Földi eper	"	25-80 52
Ludmáj, hizott	1 kg.	100-210 166	"	1 q.	1500-2400 1886	Szamóca	"	30-55 42
Szarvas-czomb	"	80-150 115	Fehér répa	1 kg.	—	Ribizli	"	15-30 21
" gerincz	"	80-150 115	"	100 db	—	Pöszméte (egres)	"	10-24 15
" többi husrészek	"	30-50 40	" savanyított	1 kg.	10-16 13	Görögdiñnye, nagy	100 db	—
Óz-czomb	"	100-200 150	"	1 q.	750-1400 1068	" kicsi	"	—
" gerincz	"	150-300 225	Vörös répa	1 kg.	3-14 7	" súly szerint	1 q	—
" többi husrészek	"	30-40 35	"	100 db	60-160 —	Sárgadiñnye, faj	100 db	—
Vaddisznó-czomb	1 kg.	60-100 80	Fejes káposzta	1 q.	—	" közönséges	"	—
" többi husrészek	"	30-50 40	"	100 db	800-2500 —	" súly szerint	1 q	—
Nyúl	1 db	—	Savanyított káposzta	1 kg.	15-25 19.5	Noszpolya	1 kg.	—
Vadlúd	"	—	Kelkáposzta	1 q.	1400-1600 1500	Áfonya	"	—
Vadréce	"	—	"	1 kg.	4-25 10	Szőlő, csemege	"	—
Fácán	"	—	Vörös káposzta	1 kg.	60-280 —	" közönséges	"	—
Szalonna	"	—	"	100 db	—	Dió, csemege	"	30-80 49.5
Fogoly	"	—	Fejes saláta	1 kg.	2-14 7	"	1 q	2800-6100 4310
Fürj	"	—	"	100 db	50-220 —	" közönséges	1 kg.	24-48 33.5
Fenyőmadár	"	—	Fodros	1 kg.	7-8 7.5	"	1 q	2200-3300 2690
Vadgalamb	"	—	"	100 db	—	Mogyoró	1 kg.	26-60 49
Tüzek	"	—	Kötött	1 kg.	2-14 5.5	"	1 q	2500-5000 4075
Harcsa, eleven	1 kg.	50-120 86	"	100 db	50-200 —	Mandula, keményhéjú	1 kg.	100-180 140
Csuka	"	—	Torma, édes	1 kg.	30-80 51	" vékonyhéjú	"	110-200 165
Ponty	"	40-120 81	erős	"	10-48 22	Gesztenye, belföldi	"	—
Keesege	"	150-200 175	Burgonya, belföldi	"	3-8 5	"	1 q	—
" nem élő	"	50-120 92	"	1 q	240-500 354	Narancs	1 kg.	20-44 31.5
Fogassüllő	"	100-120 110	Gomba, friss	1 kg.	26-100 55	"	100 db	200-800 —
" nem	"	40-140 62	" szárított	"	140-400 242	Czitrom	1 kg.	16-40 25
Fajtók	"	300-300 300	Spárga	1 kg.	50-80 60	"	100 db	100-450 —
" nem	"	120-160 140	Retek, fekete	"	2-14 6.5	Közönséges paprika	1 q	1500-6000 3800
Pisztráng	"	—	"	100 db	50-200 —	Szegedi	"	3400-9500 6410
" nem	"	350-400 375	" hónapos	1 kg.	—	Repceolaj I. rendű	"	3400-4600 4110
Rák, édes vizi	1 db	3-30 —	"	100 db	—	" II.	"	3200-4400 3650
Tojás, friss	(1 láda) 1440	2700-2750 2712	Ugorka, savanyítani való	1 kg.	40-60 50	Szinzsappan	"	2400-5400 3130
"	16-21 átlag 19	40-40 40	"	100 db	250-800 —	Közönséges szappan	"	2000-3300 2640
" meszes	(1 láda) 1440	—	" salátának	1 kg.	14-50 23	Kósó	"	1150-1300 1200
"	7-11	—	"	100 db	300-1400 —	Stearingyertya	"	6300-9300 7640
Sózott szalonna	1 q.	4000-5800 5145	" savanyított	1 kg.	85-90 87	Petroleumgyertya	"	4500-6600 5380
Füstölt	"	4600-5600 5220	Zöld paprika	100 db	480-600 —	Fagygyertya	"	4000-6400 4940
Olvasztani való szalonna	"	5000-5800 5385	"	1 kg.	—	Cserfa hasábos vágatlan	4 kbm.	1700-1900 1790
Háj	1 kg.	54-64 59	Tök (főzeléknek v. sütésre)	1 kg.	4-16 8	Bükkfa	"	1550-1700 1610
Sertés-zsir	1 q.	5500-6200 5815	"	1 db	4-50 —	Tölgyfa	"	1500-1600 1570
Nyers faggyú	"	2000-3200 2740	Paradicsom	1 kg.	18-40 23	Gyertyánfa has.	"	1650-1800 1760
Tisztított	"	3300-4600 3950	Zöld bab, hüvelyes	"	8-40 20	Dorongfa I. oszt. vágatlan	"	1400-1600 1500
Tej (főlözetlen) friss	1 liter	8-14 11	Zöld borsó,	"	18-30 23	" II.	"	1200-1400 1290
" főlözött	"	5-12 7.5	" fejtett	1 ltr.	9-30 16	Botfa (pékfa) vágatlan	"	840-1700 1190
" szin	"	26-100 43	Zöld tengeri	100 sző	—	Tuskós és seletfa	"	1200-1300 1212
Tejföl	"	28-50 38	Sóska	1 kg.	10-40 18	Puhafa vágatlan	"	900-1200 1050
Irósvaj I. r.	1 kg.	100-160 117	Paraj	"	8-40 17	Köszén magyar nagyban	1 q.	100-130 114
" II. r.	"	70-120 101	Fajalma	1 kg.	—	" porosz	"	138-160 148
Teavaj közp. tejcarnoki	1 kg.	110-200 150	"	1 q.	—	Pirszén (coax)	"	120-200 166
Ivasztott vaj	"	70-120 107	"	1 q.	—	Faszén	"	125-450 365

Baltaczim

és **biborhere** mag a legnagyobb áron vásároltatik

Haldek Ignác, magkereskedésében

BUDAPEST, Ferencziaktere.

A cséplési idényre!

Gőzcséplőgépekhez nélkülözhetlen a **Vizák-féle ismétlő**

szalmarázó szelelővel és zsákolóval, alkalmazható minden cséplőgépre.

Árpa- és zabcséplésnél napokint 3-4 mm., buza- és rozscséplésnél 50-150 kilogramm magnyereséget biztosít.

A jelezett eredmények **rendes cséplésnél** a feltaláló által garantáltak.

Ára Budapesten: 8 és 10 lóerejű cséplőgéphez **darabja 240 forint.** Megrendelhető

GREGERSEN G. ÉS FIAI uraknál

Budapesten, IX., Lónyay-utca 83. Leírások rajzokkal kívánatra ingyen és bérmentve. A megrendelések mielőbb megteendők, hogy a gép a kellő időre szállítható legyen.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang- és érczöntőde
Budapesten, Rottenbiller-utca 66. sz.

Készít: tűzfecskendőket, kertifecskendőket; templomharangokat, szabdalmasított forgatható vaskoronával vagy fakoronával, vas-haranglábakat, melyek a tornyot a megrázkódtatás ellen óvják; kutakat és szivattyúkat 10 főtől följebb; szagmentes árnyékszékeket 21 főtől följebb; fürdőkádakat és fürdőkályhákat.

Egyetlen magyar vízműépítő-vállalat.
A készítményért teljes jótállás vállalatik.

Képe árjegyzékek és költségtervezetek díjmentesen küldetnek
Az 1886-ik évi országos kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

Gőzgépek helyettesítésére
csész. és kir. szabadalm.

LÉGSZESZMOTOROK

a legolcsóbb és legmegbízhatóbb hajtóerő minden iparág részére. Egy hengeres légszesz-motorok a kisipar részére és kettős-motorok, villamos telepek részére.

Jótállás a legkevesebb légszeszfogyasztásért és kitűnő szerkezetért.
Jegyzékek és árlapok kívánatra elküldetnek.

Cs. és kir. szab. légszeszmotor-gyár
WARCHALOWSKI J. Budapest, VII. ker. Huszár-utca 6. sz. a.

Mindennemű műtrágyát, szuperfoszfátot, csontlisztet, chilisalétromot, ammoniakot stb., különösen pedig

szőlőtrágyákat

tetszés szerinti összetételben ajánl a legjutányosabb árakon s felvilágosítással is szolgál a rannersdorfi vegyészeti termények gyára

Margulies B. és társa Iroda: Bécs, IV., Technikerstrasse 5.

SCHLICK-féle
vasöntőde és gépgyár-részv.-társaság Budapesten.

Gyár és központi iroda: VI. ker., külső váci-út 1696/99. sz. Városi iroda és raktár: VI. ker., Podmaniczky-utca 14. sz. Fiókraktár: VIII. ker., Kerepesi-ut 77. szám.

Ajánlja kitűnő szerkezetű

Járgánycséplő-készületeit és gabona-tisztító rostait.

Szabad. Schlick-féle 2- és 3-vasú ekéit, mélyítő ekéit,
ered. Schlick- és Vidats-féle egyvasú ekéit, talajmélítő eszközeit, készít továbbá legújabb rendszerű s rendkívül czélszerű szerkezetű szabadalm. Schlick-féle „HALADÁS” és „BALANCE DRILL” sorbavető-gépeket készletben vannak:

Szecskaavágók, repavágók, repazúzó, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, szab. Jókay-féle „Hungaria” daráló-gépek

Örlő-malmok, olajmalom-berendezések, ered. amerikai kévekötő- és marokrakó-aratógépek és fűkaszaló-gépek. **Szállítható mezei vasutak ipari és gazdasági célokra.**

Legolcsóbb árak. Előnyös fizetési feltételek.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Szabadalmazott zsáktartóimat,
melyek Nyiregyházán, 1892. évben aratóversenyvel összekötött kiállításon elismerő oklevelet nyertek, minden gazdának és gőzcséplő-tulajdonosnak figyelmébe ajánlom, miután azok a zsákok száját tökéletesen megóvják a rongyosodástól. Minden zsákhöz 2 drb tartó szükségeltetik. **Egy 8 darabból álló garnitúra zsáktartó-készülék ára 8 frt.**
Törhetetlen, kovacsolható ontvényből készítve, azok jóságáért és tartósságáért felelősséget vállalok.

KIRÁLY ALAJOS
BUDAPEST, alsó-erdősor 1.

Heilinger János és társa
műtrágyagyárosok

D.-Wagram, Bécs mellett és Oderberg, Osztrák-Szilézia. Központi iroda: Bécs, VII. Lindengasse 2.

Ajánlják a legjobb koncentrált

műtrágyáikat,

u. m.: guanó, spodium- és csontszuperfoszfát, kénvasas ammoniak és káli, chilisalétrom, Thomassalak, kainit, csontliszt és Perugnano stb. a legjutányosabb árak mellett

Leveleket és megrendeléseket a központi irodához, BÉCS, Neubau, Lindengasse 2, kérjük intézni. Magyar levelezés.

Magy. kir. államvasutak. Budapest-jobbparti üzletvezetősége. 34004 szám.

Árverési hirdetés.
Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó nagyobb mennyiségű szén- és szalma-szállítmányok nyilvános elárverezése Bruck állomásunkon f. hó 5-én szerdán délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.
Budapest, 1893. júli hó 1-én.
Az üzletvezetőség.
(Utányomat nem díjazatik)

essék elhinni, hogy ellenkezőt érheti el köszönettel vettük. visszatérünk.

tek.
ési helyére küldtük. Ablára az évszámot

salet tulajdons.

Aurél, Nagy Dező, Izidor, Rakovszky helyős: Forster Géza. Társzerkesztő:

öl.

26-64	33
2400-4000	3100
24-48	33-5
2200-3700	2849
18-45	29
10-22	16
22-24	23
18-45	32
8-22	14
40-48	44
30-45	37
45-80	61
25-80	52
30-55	42
15-30	21
10-24	15
30-80	49-5
2800-6100	4310
24-48	33-5
2200-3300	2690
26-60	49
2500-5900	4075
100-180	140
110-200	165
20-44	31-5
200-800	
16-40	25
100-450	
1500-6900	3800
3400-9500	6410
3400-4600	4110
3200-4400	3650
2400-5400	3130
2000-3300	2640
1150-1300	1200
6900-9300	7640
4600-6800	5380
4000-6400	4940
1700-1900	1790
1550-1700	1610
1500-1600	1570
1650-1800	1760
1400-1600	1500
1200-1400	1290
840-1700	1190
1200-1300	1212
900-1200	1050
100-130	114
132-160	148
120-200	166
125-450	366

Magyar épület- és műlakatos-gyár részvény-társaság
 Budapest, VI., Rózsa-utcza 53/a
Haroska-féle vasutak.

Legczélsebb és legolcsóbb
szállítható- vagy állandó vasut

gazdaságok, erdészetek, téglagyárak, bányák, raktárak, istállók, pinczék, gyárak, tőzegszelők, nyilvános épületek, hadászati czélok, várépítkezések és cukor-, kávé-, dohány- és gyapot-ültetvények számára, ugyszintén kisebb városoknak és gazdaságoknak hajó- vagy vasuti állomással vagy egymás közötti összeköttetésre stb.

Mintalapok és költségjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

A csász. és kir. osztrák- és magyar kiz. szabadalmazott
Első Budapest-soroksári műtrágyagyár

Mogyorósy L. J. és Stein

ajánl az őszi vetéshez: csontliszt- és fákalsuperphosphatot, párolt csontlisztet, vérlisztet, szaruliszt-chilissalétromot és Thomassalakat szavatolt belérték mellett, nemkülönben örölt sertésstrágyát, trágafőszet, réz- és vasgáliczot a legolcsóbb árákon.

Minták és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Levelezések intézendők:

BUDAPEST, V. ker., Nádor-utcza 23. szám.

A kendertermelő gazdák kötélgyára
Sárospatakon

a legolcsóbb gyári áron ajánlja, saját termelésű, szakszerűen áztatott s épen azért a lehető legerősebb **tiszta kenderszalakból** készített

gazdasági kötélárut

ugymint: kötőfék, istráng, rudaló (v. kocsi-kötél-) marha-fejkötél, hajó-, tutaj-, kut-, pincze-gyalom stb. kítél, valamint cser- és dohány-zsinegeit nagyban és kicsinyben.

Ugyanott jutányos áron kapható géptömlőkhöz alkalmas finoman gerebenezett **kender- és géptisztításhoz tisztán, kirázott kenderkőcz.**

Levél- és sürgőnyczim: «Kötélgyár Sárospatak». (Posta-, távirda- és vasuti-állomás).

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

tisztelettel tudatja, hogy a legjobbhírű **Ruston, Proctor és társa** lincolni gyárában készült s jóság és használhatóság tekintetében minden más gazdasági gépet fölülmuló

Excenter-gőzcséplőgépek-ből

még néhány 8, 10 és 12 lóerejű nála raktáron áll s több évi részletfizetésekre is eladók.

Nagy raktár van továbbá nála a Göpel-járgány cséplők, rosták, konkolyozók (trieur), ekék, vetőgépek és minden más gazdasági gépekből.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Tisztelettel

FEHÉR MIKLÓS
 gépgyáros

Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek).

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomas-salak, egeresi trágafősz, chilissalétrom és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdáközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratoriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vettetni. — Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál a gyár központi irodája:

Budapest, V. ker., Dorottya-utcza 9. sz.

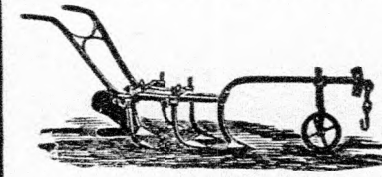
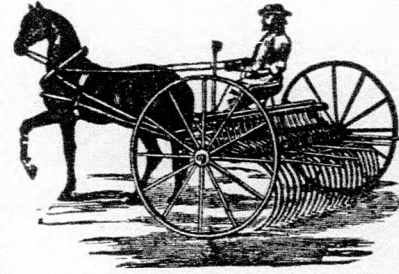
hová a levelek és megrendelések intézendők.

Alakut 1856.

Gyár: **Kühne Ede** Főraktár: BUDAPEST
 vas- és ércöntöde MOSONBAN. VI., Váci-körút 21.

Magyarország legrégebb gazdasági gépgyára

Ajánlja nagyválasztékú készletét: mindennemű kapálók, töltőgétek és mivelő eszközökből, különösen Vasszerkezetű lókapáljátöltőgéttel, répa és burgonyához. Répa-kapákat Rohr után egy-, két- és háromsoros művelésre. Thallmayer tanár amerikai tengeri művelője Amer. Hollingsworth szénagereblye ára 95 frt.

Uj árjegyzékek!

Uj Wenzki-féle „Puek” (Kedvenc) 50 frt. Járgány-cseplő készletek, rosták, szelők, konkolyválasztók stb. raktáron.

Lapunk bekötési táblája

kiadóhivatalunkban

1 frt 20 krért kapható.

3141. sz.

ÉRTESÍTÉS.

A 6. hadtest területén elhelyezett (dislocált) csapatok széna, alom- és ágyszalma-, tüzelőfa- és kőszén-szükségletének bérlet által biztosítása végett az alábbi napokon csakis írásbeli ajánlatok útján nyilvános tárgyalás fog tartatni, és pedig a következő állomások részére:

Eperjes	1893. augusztus 2. katonai élelmezési raktárnál Kassán.	Márm.-Sziget
Eger		Munkács
Igló		Nyiregyháza
Kassa		Szatmár
Miskolcz		Ungvár
Besztercebánya	1893. augusztus 13. cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál Kassán.	Szobráncz
Rimaszombat		
Edelény		
Losonc		
Szepes-Váralja		
Kis-Szeben		
Lőcse		
Gyöngyös		

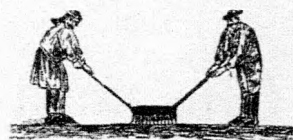
Bővebb részleteket, illetőleg feltételeket a kifüggesztett hirdetések s a kassai és munkácsi élelmezési raktáraknál mindenki által megtekinthető feltételfüzetek tartalmaznak, s ez utóbbiak a fentemlített raktáraknál 32 krajczárért meg is vehetők. K a s s á n, 1893. június 15-én.

Cs. és kir. katonai élelmezési raktár Kassán.

Javitott szerkezetű szab. Ásványi-féle ARANKA-IRTÓ ESZKÖZ.

Kapható

Budapesten
 Lipót-körút 30.
 DETRICH GYULA
 gépgyárosnál.

Ára: 18 forint.

Kolozsvártt
 KISS ERNŐ
 vaskereskedőnél.

LESZIH MIKSA

gazd. gépgyára MISKOLCZON

ajánlja szab. új találmányú és kettős működésű

VIKTORIA

termény-rostáját

zajtalan könnyű hajtással, nagy széllel, rostát, választ és osztályoz és egy felöntésre mindjárt négyfelé is választ úgy durva garmadát, mint mindenféle fűmagvakat is, a termény nagysága s annak súlya szerint. — Munkaképessége 3-4 waggon, rostáló-felülete 3 m²-méter. — Szerkezete rendkívül tartós és egyszerű, kopása alig van, csak 5 olajórátja van. — 12 kiállításán csakis elsőrangú érmekeket nyert. 400 darab van forgalomban. — Árjegyzék és bizonylatok bérmentve.

Állandó kiállítás a kereskedelmi múzeumban Budapesten.

Cs. kir. szabadalmazott

Műtrágya

u. m.: oldott csontliszt, superfoszfátot, csontliszt és csontszénből biztos eredménnyel járó trágyakeverék, fullasztott szaruliszt, vérliszt, chilisalétrom, kalitragya továbbá

Takarmány-mész

tisztított praecipitált phosphorsavas mész csontból készítve

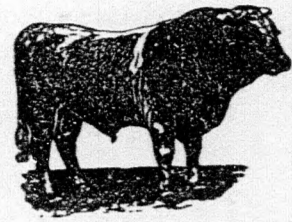
marhatakarományhoz keverés céljából

szállít legjobban minőségben és legolcsóbb gyári áron

DAVIDOVSKY ÉS BRUCKNER

műtrágyagyár Sierndorfban, Stockerau mellett

Központi iroda: Bécs, II., Novaragasse 42.

J. Wettstein

Thierarzt und Viehinspector

von

Fehraltori,

Canton Zürich (Schweiz)

empfehlte sich zur Vermittlung von

Zuchtviehankäufen

in der

Schweiz.

Referenzen stehen zu Diensten.

„HIBOURIN.“

Felette fontos

mezőgazdák, iparosok, háztulajdonosok, gyárosoknak.

Törvényesen védve

676. szám alatt

30 évi gyakorlat után sikerült a patkányok és egerek kiirtására oly szert feltalálnom, mely utasításaim szerint alkalmazva feltűnő és biztos eredményt ad. A szer kémiaiilag a patkányok falánk természetének megfelelőleg van összeállítva és mivel részükre nyálánságot képez, azt maguk keresik fel. — Az eredmény oly bizonyos, hogy a hol személyesen vezetem az irtást, csak teljes siker után igényleg fizetést. De szeremet épen olyan biztos eredménnyel bárki is, szakember nélkül alkalmazhatja.

A szer biztos voltát kiténő és hízog bizonyítványaim igazolják. E szerből 25 dkgr. 1 frtért egy körülbelül 100 m²-nyi térségre elég, ezen kiszámítás mérvadó nagyobb területekre nézve is. Kiténő rovarporom 1 kilója 4 frtért kapható, legkisebb szállítható mennyiség 25 dkgr., helyben 5 dkgr.-tól feljebb is kiszolgáltatik. — Az ürgek, börcsögök, mezel egerek irtására általam feltalált koczkaalakú biztos szer, mely egyszerűen kirakandó, a kgr. 4 frt, évekig eláll, 1 kgr. = 700 koczka. Nagyobb megrendelésekkel megfelelő árkedvezményt engedek.

vegyészeti cikkek készítője RAABER ADOLF, Budapest, váczi-körut 31.

Kwizda-féle korneuburgi marha-táppor

lovak, szarvasmarha és juhok számára.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása céljából.

Egy dobozzal 70 krajczár.

Fél dobozzal 35 krajczár.

Megszerezhető
gyógyszertáraiban

Ausztria-Magyarország
és drogistáinál.

Főletét: Kwizda Ferencz János

osztrák cs. és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszer-tárában
Korneuburgban, Bécs mellett. II/a

Tessék a főnebbi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle korneuburgi marha-táppor.

KOTZO PAL gépészmérnök, Budapest, üllői-ut 18. szám.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 ló-
erejű szöges cséplőkész-
leteket,

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12
lóerejű sines gözcséplő
készleteket hosszú szalma-
rázókkal, alsó szelelővel és
rendkívül nagy felületű rost-
tákkal, árpahéjazó és választó
hengerrel.

Fa- és szénfűtésre és eredeti
szalmafűtő-gőzmoz-
donyokat.

Továbbá R. Garrett & Sons

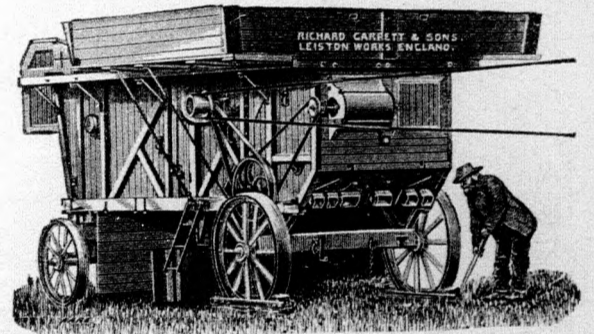
felülmulhatlan 40% tüzelőanyagot takarító Compound-gőzmozgonyait.

Legjobbakk elismert «Brantfordi» önműködő amerikai kéveköto aratógépeit.

Eredeti amerikai szénagyűjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal.

Sorvető- és szóravető-gépeket és minden egyéb kisebb gazdasági gépet. Jutányos

árak, kedvező feltételek.

Birtok-bérleti hirdetemény.

A Pestmegyei Czeglédváros határában fekvő és a magyar vallás-
alap uradalmához tartozó

Nagyvarjas nevezetű 960⁶⁴⁹/₁₁₀₀ holdas földbirtok

a melyből tanyahely	3 ¹⁵⁸ / ₁₁₀₀	hold
szántó	244 ⁸⁸⁰ / ₁₁₀₀	>
kaszáló	50 ³⁷⁴ / ₁₁₀₀	>
legelő	620 ⁹⁸⁷ / ₁₁₀₀	>
utak és egyéb területek	41 ⁵⁰⁰ / ₁₁₀₀	>

a rajta levő épületekkel együtt a mgú. vallás- és közoktatási miniszterium 8-ik ügyosztályában (Budapest, V-ik kerület hold-utca) a f. ó. július 25-én délelőtt 11 órakor zárt ajánlatu verseny útján haszonbérbe fog adatni.

A haszonbérleti idő 1893. évi október 1-től 9 esetleg 25 évre terjed.

Bánatpénzül 1000 frt teendő le.

Az 50 kros bélyeggel és a jelzett bánatpénzzel ellátott ajánlatok, melyek tetszés szerint vagy 9 vagy 25 évre szólhatnak, a fentkített nap délelőtti 10 óráig a nmgú vallás- és közoktatási miniszterium segédhivatalainak igazgatójánál nyújtandók be.

Elkésetten beadott, távirati uton tett, a feltételektől eltérő és utóajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az árverési és haszonbérleti feltételek a fentmondott miniszterium 8-ik ügyosztályában és a gazd. felügyelőségnél Czegléden megtekinthetők.

Kelt Czegléden, 1893. június 26-án.

A czeglédi kir. közalap. felügyelőség.

KÖZTELKEN

egy udvari nagy

raktár,

szabad udvarhasználat, ez évi augusztustól, továbbá egy 5 szobás szép utcái lakás III. emleten kiadó, üllői-ut 25. sz. alatt. Az épület az országos magyar gazdasági egyesület tulajdona, és felvilágosítást nyújt az egyesület igazgatója.

kek gyára.

k. egeresi trágya-
it szavatolt tartá-

Laboratoriuma is, mely
az alkalmas műtrá-
gyákhoz hozzá 5 kiló
findennemű felvilágosi-
ja:

za 9. sz.

Lapunk bekötési táblája

kiadóhivatalunkban

1 frt 20 krért kapható.

csapatok széna,
kségletének bérlet
akis írásbeli aján-
és pedig a követ-

1893. augusztus 7. a. cs. és kir.
katonai élelmezési raktárnál Mún-
kácson.

et a kifüggesztett
ési raktáraknál min-
artalmaznak, s ez
ért meg is vehetők.

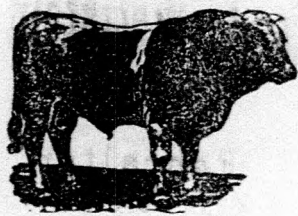
vezési raktár Kassán.

Ásványi-féle
SZKÖZ.

Kolozsvártt

KISS ERNŐ

vaskereskedőnél.

Angolhus- valamint gyapjas tenyész-kosok. Poland-China hasas koczák és malaczkok. Mecklenburgi malaczkok istállómban Huszár-utca 10. szám, megtekinthetők.

Teheneket szállítok:

Borzderes hegyi kis fajtát	175	frtjával
» » közép »	190	»
» » nagy »	220	»
Simmenthali nagy fajtát	500	»
» » közép »	350	»
Évesborjúkat	190	»

PICK OSWALD

BUDAPEST, VII., Huszár-utca 10. szám.

Gazdáknak különös figyelmébe!

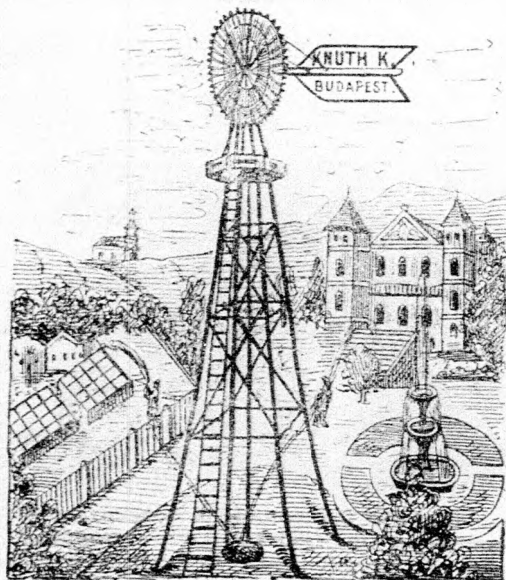
A behordási és cséplési időnyre adok vízmentes takaróponyvát kölcsönbérletbe és pedig oly jutányos feltételek mellett, hogy a saját ponyvák megvétele ezután egészen fölösleges. Előjegyzések már most elfogadtnak.

Ugyanígy új, egy- és többször használt gabonás zsákok, ugyszintén új és használt ponyvák, fehér, fekete vagy sárgák, csodálatos olcsó áron kaphatók.

Repezeponyvák rézgyűrűkkel 3 frt 20 és 4 frt 50 krért

NAGEL ADOLF-nál

Budapest, Arany János-utca 10. szám.

Knuth Károly

mérnök és gyáros,
Budapest, Szövetség-utca 3.

Vállalkozik: eredeti angol rendszerű

Szélmotorok

továbbá, vízbeszerzésre kiválóan alkalmas, olcsó berendezésű és üzemeltetése nem szükségeltető

Hydraulikus kosok

nemkülönbön teljes vízművek és szivattyú-berendezések szállítására és szerelésére.

Kérjük minden utánzásra szorgosan figyelni.

'CARBOLINEUM AVENARIUS'

Cs. és kir. szabadalom.

EGYEDÜLI EREDETI GYÁRTMÁNY.

A legcélzesebb és legolcsóbb fertőtlenítő mázszer, minden fatárgy és gazdasági épület részére, továbbá a legjobb védszer rothadás, gombaképződés és beleső korhadás ellen. A fának szép dióbarna színt kölcsönöz. A mázolás minden munkás végezhető. Rendelvényeknél pedig figyelmeztetjük a teljes névre:

„Carbolineum Avenarius“

és védjegyünkre, mert valódi és eredeti Carbolineum

CSAK

a „Carbolineum Avenarius“

Arjegyzekek, bizonyítványok, használati utasítások stb. ingyen és bérmentve.

AVENARIUS és SCHRANZHOFER

Carbolineum-gyár. Iroda: Budapest, VII., Csömöri-út 32.

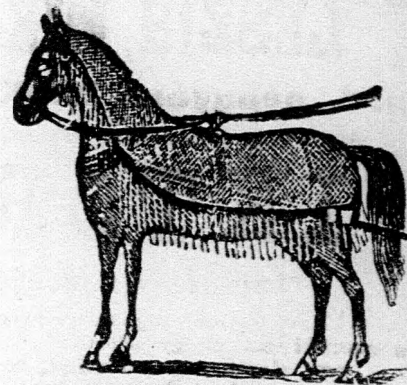
Kérjük minden utánzásra szorgosan figyelni.

Mindennemü gazdasági kötélárukat,

u. m.: lóistráng, kötőfék, rudaló-kötél, kévekötőzsinórok, dohányzsineget, gabnászakokat, takaró- és vízmentes ponyvákat, valamint

különlegességeket

kocsizó lóhálók, tornaszerek és függő ágyakból legjutányosabban ajánlanak

BLEIER és WEISZ

kötélgyárosok

BUDAPEST Károly-körut 1. sz. alatt (a Kerepesi-ut sarkán).

Arjegyzekekkel kívánatra szívesen szolgálunk.

GANZ és TÁRSA

vasöntöde és gépgyár-részvény-társaság Budapestben,

készít:

A) gépeket és építési munkákat, teljes malom-berendezéseket, vasuti kocsikat és vasuti fölszereléseket, transmissiókat.

Speciálitásai:

B) Kéregöntvény vasuti kerekek, váltók, zúzóművek, hengerek- és ágyugolyókhoz.

Hengerszékek kéregöntetű hengerekkel mind a magas malmászathoz mind pedig a parasztra örléshez s egész malom-berendezések.

Facsiszóláshoz, papir- és cellulóza gyártáshoz való gépek.

Vizikereket nagy sikerrel pótló turbinák.

Villamos világítás nagy távolságra is a motortól.

Zsilipek, csővezetékek, frictiós kapcsolások, rotációs dynamométerek. Aczélöntés.

STERN EDE Budapest

Zrinyi-utca 4. szám.

Elsőrendü porosz- és osztrák-sziléziai köszén és kovácszén

kocsirakományokban

minden állomásra szállítva.

Singer, Zweig & Co.

Wien, IX/1., Lichtensteinstrasse 59,

(saját házában.)

Concentrált marhatrágya

egyedüli elárúsítása,

legjobb s legolcsóbb trágyaszertartalmának jótállása mellett temesvári és aradi kizárólagosan szabadalmazott gyárakból. Mindennemü mesterséges trágyaszerek raktára u. m.: Superphosphát, csontliszt stb.

Szab. kévekötők.

A szalmakötőkkel szemben előnyei:

a) Gyors és könnyű kötés csomó nélkül; b) cséplés alkalmával nem kell elvágni, mert könnyen kinyithatók és ha véletlenségből egy kötő a cséplőgépbe kerül, a gép ezáltal nem sérül meg; c) az anyag, melyből készültek, nedvességet könnyen nem szív fel; d) ha az arató a 12-ik keresztet kapta részül, midőn a kötőt maga csavarta, kötőimmal a 15-ik keresztrel mellett egy időben ugyanígy keres és ezen különbözet a kötőket 2 év alatt kifizeti; miután tartósságuk 5-6 év, a 2 év elmúltával e különbözet megtakarítás; e) a kötők csavarása által eddig okozott magkárosodás elesik.

Ezen előnyei és olcsó árunknál fogva, olcsóbbak a szalmakötőknél. 1000 db megrendelésnél 100 db 80 kr.

Az idő rövidsége miatt a megrendeléseknek ugysem felelhetvén meg, az idén kipróbálásra ajánlom, és ha megfelelők, a jövő évi szükségletet kérem idejében bejelenteni.

A kévekötők ismertetését és mintákat bérmentve küld

BELLÁN MÁTYÁS Cséb, N.-Palánka mellett (Bács m.)

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!
 Önműködő tözegszórá-closetek. Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszék mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszékberendezések kórházak, laktanyák, iskolák, szállodák, iparvállalatok stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor!
 Tőzegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség:
 emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási- és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel és költségvetésekkel szívesen szolgál az igazgatóság.

Magyar Tőzeg- és Műtrágya-ipar részvénytársaság
 Székhely: Budapest, V. ker., Nagyor utcza 4 sz.

Magy. kir. Államvasutak. 33902 sz.

Árverési hirdetés.

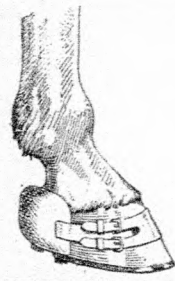
Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kiválóan szállítmányok nyilvános elárverése Budapest dunapart állomásunkon f. hó 20-án csütörtökön délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghívatik.

Budapest, 1893. július 1.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

St. a. Friedl-Müller-Kwizda szabadalom.

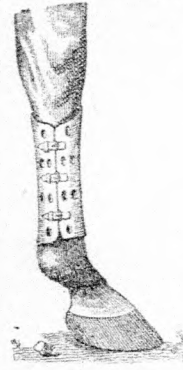
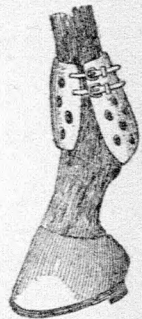

Patavédő gummiból.

Két nagyságban jobb és bal lábra. Szürke színben.

Szárszalag-védő gummiból.

4 nagyságban, jobb és bal lábra, szürke, fekete, barna és fehér színben.

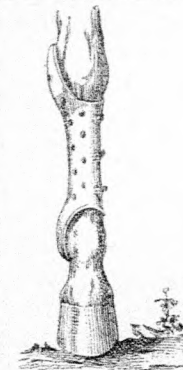
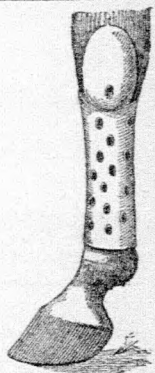

Bokavédő gummiból.

Bal és jobb lábra, szürke, fekete, barna és fehér színben.

Térd- és boka-védő gummiból.

Bal és jobb lábra. Szürke, fekete, barna és fehér színben.

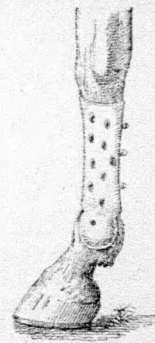

Térd-, boka- és szárvédő gummiból.

Jobb és bal lábra. Szürke, fekete, barna és fehér színben.

Boka- és szárvédő gummiból.

Bal és jobb lábra. Szürke, fekete, barna és fehér színben.

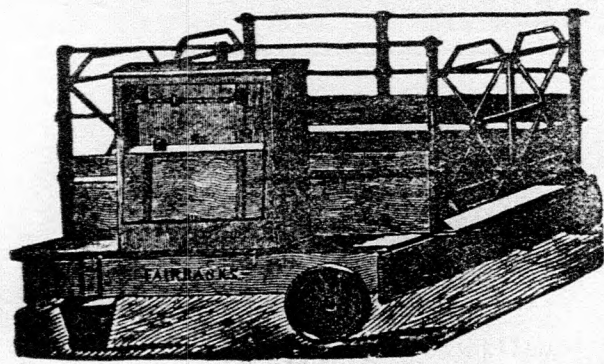

Arjegyzék bérmentve és ingyen.

Főraktár:

Franz Joh. Kwizda

cs. és. k. oszt.-magy. és kir. román udvari szállító, Korneuburg, Bécs mellett.

FAIRBANKS MÉRLEGEK

a legközelebb mérelegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százas rendszerűek, tolósúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknél fogva ugy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket

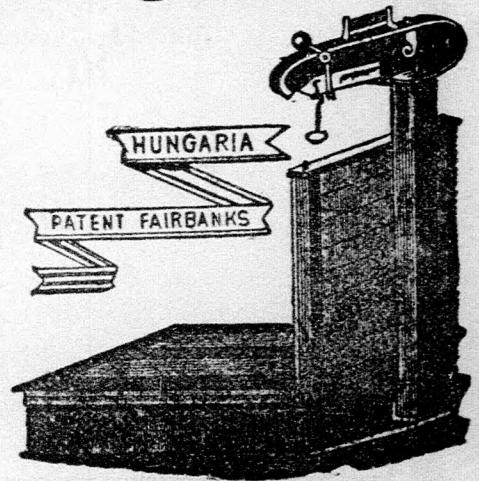
ezelszerű és a célnak megfelelő szerkezetüknél fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánhatjuk.

A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek áránál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutára való feladás költségei már befoglaltatnak. — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut 12, czimzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

Osztrák-magyar FAIRBANKS-TÁRSASÁG mérleg- és gépgyár

JOHN BLOCK

Budapest, Andrassy-út 12. — Gyár: Ujpest.

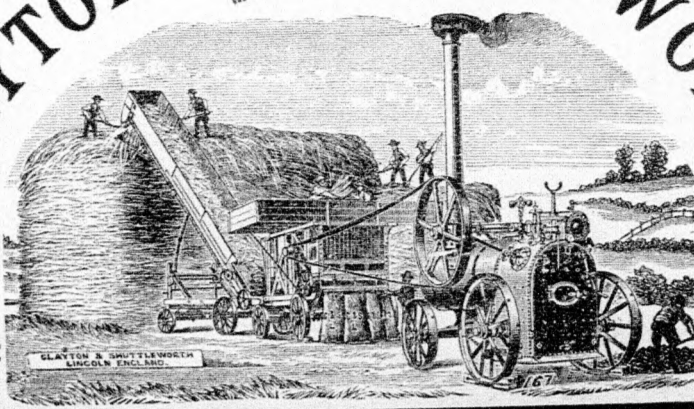

Legújabb szerkezetű
gőzmozdonyok
2 $\frac{1}{2}$ lóerőtől—30 lóerőig
fa-, szén- és szalma-fűtésre

Egy- és többvasu, valamint egyete-
mes acél-ekék, **Universal-** és
Columbia-Drill könnyű sorvető-
gépek,
szóróvető-gépek.

Főraktára
Budapest,
váci-körút
63. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
mezőgazdasági gépgyárosok

Legújabb szerkezetű
gőzcséplő-gépek
kettős szalmarázókkal és megnagyobbított
rostákkal.
Kazalozók.

Mindennemű gazdasági-gépek és esz-
közök a legjobb és legkitűnőbb kiállí-
tásban a legjutányosabb áron.

Arjegyzékek
kivánatra in-
gyen és bér-
mentve.

Szalma-kötelet fonó-gép

Egyetemes eke.

Mindenütt legmagasabb díjakkal kitüntetve.

FISCHER ÉS HEIDLBERG
vegyészeti gyár
Budapest. Iroda: Arany János-utca 25.
Fertőtlenítő szerek nagybani gyártása.

Karbololenum dióbarna fetelető szer, melynek használata által mindennemű
fa elpusztíthatlan tartósságot nyer.
Creolinum és annak fajai száj- és körömfájás ellen, valamint orvosi és házi
cselekedetekre leghatásosabb fertőtlenítő szer.
Kátrányfestékek mindenféle színben zindelytetők, bádogg-, vas- és fatár-
gyak mázolására.
Kőfedéllemez olcsó, tartós és tűzbiztos fedési anyag gazdasági épületek
számára.
Faczementtetők sok évi jótállással.

Arjegyzékek és utasítások ingyen és bérmentve.

Clichéket

hirdetések, árjegyzékek, könyvek, szak- és hírlap, egyálta-
lán mindennemű nyomtatvány képes kiállítása számára,
legjobb kivitelben és legolcsóbb áron elvállal és készít

FISCHER LIPÓT
chemigrafiai műintézete
Budapest, IV. ker., Ujvilág-utca 10.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény-Társulat
BUDAPESTEN

1. A mezőgazdasághoz egyáltalában szükséges összes saját hazai gyártmányu, elismert kitűnő gépeit és talajmivelő-eszközeit ajánlja.
2. Minden a gazdasági gépszakmába vágó felvilágosítással és tanácsal szívesen és díjmentesen szolgál.
3. Az összes gyártmányait magába foglaló képes árjegyzékét kívánatra készséggel megküldi.
4. A gyártelep Budapesten, külső váci-ut 7. szám alatt van és annak megtekintése érdeklődőknek készséggel megengedett.

Levél-cím:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény-Társulat
BUDAPESTEN.

Csak
nyel,
nyel

Ce

Betöl

Egy
előbb be
uradalom
é. kész
és lak
hogy
intézet
hogy a
tes bír
szláv n
Több
répamú
toname
részesü
kérvény
dalom

A

Gyak
ember
vadá
zógaz
állástGaz
ki VI
nagy
alkalFöt
zik e
és sz
43
ajánlKes
zete
urac
gyak
keze
róm
fog
gaz
ság
kor
fele
kere
lett
hiva
kereEg
jele
alk
gaz
lan
és
sze
há
is
I-
J.E
C

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termései, továbbá állást keresők és adók hirdetései vétetnek fel e kedvezményes rovatban.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden szög 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Czim közlésénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állások.

Egy irnoki állás minél előbb betöltendő a nagy-átádi uradalomban, évi 300 frt o. é. készpénzítés, élelmezés és lakással. Megkivántatik, hogy a pályázó gazdasági intézetet végzett legyen, s hogy a magyar nyelv tökéletes birásán kívül a német és szláv nyelvet is némileg értsen. Több évi gyakorlattal bíró, repaművelésben jártas és katonamentes egyének előnyben részesülnek. Kellőleg felszerelt kérvények a nagy-átádi uradalom czime alatt Nagy-Atádra intézendők. 1978

Allást keresők.

Gyakorlatilag képzett fiatal ember, ki grófnál van mint vadász, hason, esetleg mezőgazdaságnál bármelyszerény állást keres. Czim a kiadó-hivatalban. 1982

Gazdasági gyakornok, ki VI. középsikolát végzett, nagyobb gazdaságban öhaját alkalmazást nyerni. Czim a kiadó-hivatalban. 1986

Főtisztii állásra ajánkozik egy kitünő qualificatióval és személyes ajánlatokkal bíró 43 éves gazdasági, szíves ajánlatok A. K. I. a kiadó-hivatalhoz kértnek. 1941

Keszthelyi gazdasági tanintézetet jelesen végzett, nagyobb uradalmakban szerzett 8 évi gyakorlattal bíró, gőzgépkészítési vizsgázott, 32 éves, rom. kath. nőlen több évtől fogva önállóan működő gazdatiszt, ki a gazdaság minden ágában a mai kor követelményeinek megfelelni képes, ispani állást keres szerény feltételek mellett; szíves ajánlatok a kiadó-hivatalba «F. r.» jegy alatt kértnek. Helyét kívánat szerint foglalhatja el. 1994

Egy középkori gazdatiszt jelenleg mint kasznár van alkalmazva, ki ugy a mezei gazdaság minden ágában, valamint az állattenyésztésben és a tejkezelésben jártas, okos-szerűen kezeli a répa- és dohánytermelet s szeszgyárban is működött 3 évig, október 1-ére állást keres. Czime A. J. jegy alatt a kiadó-hivatalban. 1991

Egy nőlen gazdász **kulcsári állást** keres. Czim a kiadó-hivatalban. 1993

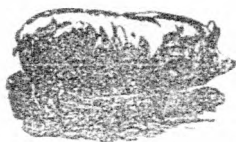
Ispani állást keres gazdasági akadémiát végzett több évi gyakorlattal bíró 37 éves nős gazdatiszt. Jártas a gazdaság minden ágában, a cukorrépa-, dohány- és máktermelésben, tejgazdaság, könyvviteli és pénztári teendőkben. Jelenleg 2500 holdas birtokot kezel teljesen önállóan. Szíves megkeresések H. K. jellege alatt a kiadó-hivatalba. 1957

Irnoki állást keres okt. 1-jével nagyobb gazdaságban egy magyar-óvári gazd. akadémiát végzett és jelenleg egy éves önkéntesi szolgálatot végző egyén. Czime a kiadó-hivatalban. 1967

Főtisztii esetleg egy önálló kezelőtisztii állást keres egy elméletileg és gyakorlatilag kitünően képzett 42 éves nőlen gazdasági. Szíves ajánlatok A. I. jegy alatt a kiadó-hivatalba kértnek. 1992

Vadász, ki nagyobb uradalomban volt alkalmazva, eredményesen végzett s szakvizsgát tett, 23 éves, állást keres, melyet azonnal elfogalhat. Szíves megkeresések «okleveles» czimre a kiadó-hivatalba intézendők. 1995

Allatok.

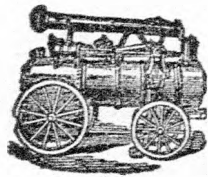
Berksir - Poland - China 8 hetes elválasztott malaczkok, ab Pethő Szinye páronkint 10 forintjával (egy kan és egy koca-malacz), bármikor kaphatók a pethő-szinyei uradalom intézőségénél Pethő-Szinyén u. p. Bööd, Kassa mellett. 1966

Innthali törzskönyvezett tehénészét, 40 darab, eladja Tolnamegyében Kovács János, postaállomás Vajta, Fehérmegye. 1934

Vegyések.

Gazdaságielőadó urak kik statisztikai czélokra használt 3 rétre összehajtható 2 kros lilaszínű levelezőlapok birtokába vannak akár használt tiszta példányban a legmagasabb árban minden mennyiségben megvételnek bélyeggyűjtők számára, ugy-szintén régi levelek, borítékok 1850-től 1874-ig és bélyeggyűjtemények. Ajánlatokat kér **WEISZ A.** bélyegterme. Budapest, Váci-körút 4. sz. II. emelet. 221

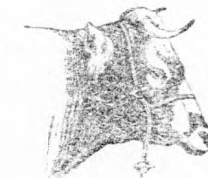
Üveges kiállítási szekerények, kiállítások vagy muzeumok részére alkalmasak, jutányosan kaphatók az országos magyar gazdasági egyesületnél. Budapest, Ullo-ut 25. 1910

Egy régiebb gyártmány, de teljesen jókarban levő 10 lóerejű **gőzcséplő-garnitúra** (a cséplő vaskeretű) minden hozzátartozóival eladó. Működés közben megtekinthető július 10 és 20-ika között, Czim megudható a kiadó-hivatalban. 1974

FISCHER J. szásk gyári raktárában **BUDAPEST** Nagy-korona-utca 18. szám, vízmentes ponyvák kölcsön kaphatók. Ugyanott új és egyszer használatban volt vízmentes ponyvák **jutányosan** kaphatók. Repceponyvák darabonként 3 forinttól feljebb.

Luft Károly-féle szarvasmarha kötőfékek, mindennemű gazdasági **kötélárak** és dohányszinegek elsőrendű bácskai szálkenderből, géptisztításhoz való kőcs és géptömszere való kender. kaphatók, Luft Jusztinánál, Uj-Verbászon. Az árak, daczára a kiváló minőségnek, nem nagyobbak a rendes kereskedelmi áruénál. 1761

A gabonafélék termesztése írta: **CSERHÁTI SÁNDOR.** Bolti ára 2 frt. Megrendelhető a kiadó-hivatalban. 221

Mérnöki és szabadalmi iroda

POMPÉRY ELEMÉR

okl. mérnök. Törvényszékileg bejegyzett czég.

BUDAPEST

kerepesi-ut 34. szám.

Elvállal vasuti nyomjelzések, területi felvételeket és gazdasági felosztásokat. Kieszközöl és értékesít szabadalmakat minden államban. Miniszterileg ajánlva.

Magy. kir. Államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége. 32615/1893. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak Bruck Lajta mellett állomására az állomási vendéglo üzletét kötött szerződés 1893. évi október hó 31-én lejárván, nevezett vendéglo üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra, azaz 1893. évi november hó 1-től 1896. évi október hó 31-ig leendő bérbeadása iránt ennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 50 kros bélyeggel és «Ajánlat a magy. kir. államvasutak Bruck, Lajta mellett, állomásán levő vendéglo üzletének bérbevételére 32615/III. számhoz» feirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1893. évi július hó 29-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához posta úján térti levény mellett nyújtandók be; bánatpénz fejében pedig 80, azaz nyolcvan o. é. frt készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapestben, 1893. évi július hó 28-án déli 12 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régiebb, utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de nem a névértékben felül fognak számíttatni.

A vendéglo bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi) osztályában (II. emelet) vagy a győri és szombathelyi forgalmi főnökségnél a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlatot tevőkrol feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik, és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson. Budapest, 1893. június hó 20-án. Az üzletvezetőség. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak. 69579/93. szám.

Hirdetés.

Magyar vasuti kötelek, Nyugat-magyar vasuti kötelek, Osztrák-magyar vasuti kötelek. (Díjszámítás Ó-Buda-Filatorigát állomással való forgalomban.

Ó-Buda-Filatorigát állomással való teheráru-forgalomban f. évi július hó 1-től fogva ezen állomásnak a fent nevezett kötelek díjszámításába való felvételéig az alábbi díjszámítás nyer alkalmazást.

1. Az egyrészt az esztergom-almás-üzti és somogy-szobbb-barcsi h. é. vasutak, valamint a pécs-barcsi vasut állomásai és másrészt Ó-Buda-Filatorigát állomás közötti forgalomban a magyar vasuti kötelek-díjszabás 1892. évi április 1-től érvényes II. rész 1. füzetében Budapest-Kelenföld állomásra nézve foglalt, 100 kgként 5 krossal felemelt díjtételek a nevezett díjszabási füzetben foglalt egyéb állomásokkal való forgalomban pedig a Budapest-dunaparti teherpályaudvarra érvényes 100 kgként 5 krossal felemelt díjtételek nyerne alkalmazást.

2. Az osztrák-magyar vasuti kötelek-díjszabás 1892. évi szeptember hó 1-től érvényes III. rész 2. füzetében (gabonadíjszabás) és a nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelek-díjszabás 1891. évi január hó 1-től érvényes II. rész 4. füzetében (osztályarudíjszabás Béccsel való forgalomban) foglalt osztrák állomásokkal való forgalomban az ezen díjszabásokban Budapest déli vasut állomásra nézve fennálló díjtételek Ó-Buda-Filatorigát állomásra is érvényesek.

3. A nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelek-díjszabás 1891. évi május hó 15-től érvényes II. rész 2. füzetében foglalt osztrák állomásokkal való forgalomban, az ezen díjszabásban Budapest dunaparti pályaudvarra fennálló díjtételek ugy

Budapest déli vasut helyben, mint Ó-Buda-Filatorigát állomásra is alkalmaztatnak.

4. A nyugot-magyar vasuti kötelek-díjszabás 1891. évi decz. hó 1-től érvényes II. rész, füzetében és 1892. évi január hó 1-től érvényes II. rész 1. füzetében foglalt állomásokkal való forgalomban az ezen díjszabásokban Budapest-Kelenföld állomásra fennálló díjtételek 100 kgként 5 krossal felemelve Ó-Buda-Filatorigát állomásra is alkalmaztatnak.

Egyidejűleg a «Vasuti és Közlekedési Közlöny» 1892. évi 107. számában 119124 sz. a., valamint 1893. II. számában 178528 sz. a. foglalt hirdetések hatályon kívül helyeztetnek.

Budapest, 1893. június hó, **M. kir. Államvasutak.** (Utánnyomás nem díjazatik.)

Baltaczimet, biborherét, őszi borsót, téli bükkönyt, fehér mustárt, legmagasabb áron vásárol MAUTHNER ÖDÖN magkereskedése BUDAPEST Andrassy-ut 23 sz.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Ajánl: eredeti **Vermorel-féle francia gyártmányu**

„ECLAIR”

permetezőket 20 1/2 forintért darabonként, csomagolás 50 kr.

Folyó hó 17. és 18-án megtartott permetező-próban I. aranyérmét nyert.

Knittelfeldi szabadalmazott jegeczes

AZURINT

kilogrammonként 1 frt 50 krért.

Óvjuk a szőlőbirtokosokat az utánzatoktól.

Rézgálicz métermázsája 26 frt. Megrendelési sürgönczim: **Mezőgazdák - Budapest.**

Gőszántás.

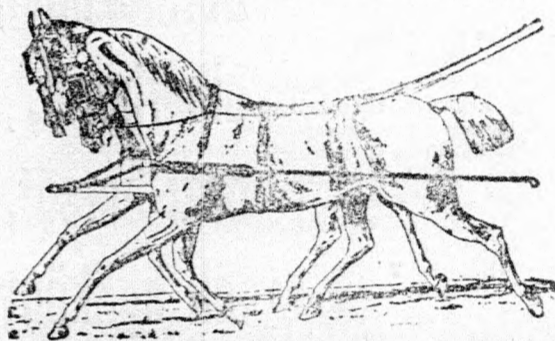
Az általános mindenütt bevált Fowler-féle eredeti Compound gőzke-mozdonyok és gőszántási eszközök jelenleg általunk különböző nagyságban gyártatnak, úgy hogy bármily tejede mű gazdaságok a legjobb gőzke-készülékekkel láthatók el. Egyhengeres gőzke-mozdonyokat kívánatra, mint eddig, szintén gyártunk. Gyárunkból származó használt, de teljesen jó karba helyezett gőzke-gépezetek alkalmilag olcsón eladóak. Legpontosabb kivitelre elvállaljuk a tőlünk vett gőzke-gépezetek javítását és az egyes alkatrészek pótszállítását. Gőzkeink száza felett kitűnő elismerésekkel rendelkezünk. Katalógusok, árjegyzékekkel és gőzmivelést tárgyazó leírások kívánatra megküldetnek.

John Fowler & Co.
Budapest, V., váczi-körut 76. sz. a.

ALAPITTATOTT 1842-ban.

Freund A. és Fia

cs. és kir. szab. nyereg-, szij- és bőröndárúk gyára
Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 3. sz.

Nagy választék lószerszámok, nyergek, ostorok, zablak, lópokróczok, lónyíró ollók s utazó cikkekben, legjobb izlésű kivitelben jutányos áron. Előírással nyeregyszerelések tényleges s tartalékos tiszt urak részére legolcsóbb áron. Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Első magyar gépolaj és kenőcsgyár Pozsonyban

Fióktelep: Budapesten és Bécsben

ajánl megvételre mindennemű gépolaj és kenőcsöt, különösen pedig sárga vagy fekete kocsikenőcsöt 100 kgrammonként 6 frtért

kék	"	"	8
bőrkenőcsöt	"	"	30

Tekintve az áruk mérsékelt árát, a megrendeléseket csak utánvétellel eszközöljük. — Megrendeléseket az alábbi cím alatt kérjük

Első magyar gépolaj és kenőcsgyár Pozsony.

A kőolajfinomítógyár-részvénytársaság.

Igazgatóság: Budapesten, V., Zrinyi-utcza 4. sz.
ajánlja fiúmei gyárában készített elismert jó minőségű **phosphorsavas**

műtrágya - gyártmányait,

ugymint: **phosphorit-superphosphat és csontliszt-superphosphat** jutányos feltételek mellett. Ismertető iratok kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Legjobb minőségű

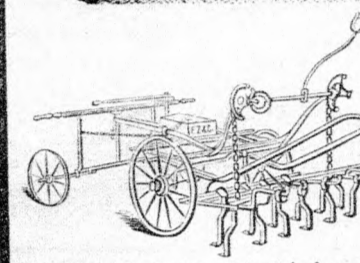
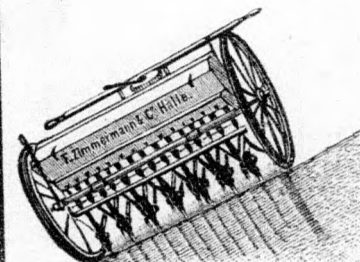
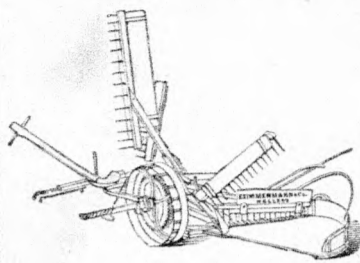
MUHAR ÉS TARLÓRÉPA-MAGOT

ajánl **MAUTHNER ÖDÖN** magkereskedése

Budapest, Andrassy-ut 23. sz.

Hungaria könyvnyomda nyomása, Budapest, váczi-körut 34.

ZIMMERMANN & Co. Halle ad Saale (Poroszország)

ajánlják az egész világon legelőnyösebben ismert mindennemű gazdasági gépeiket, mint: különböző rendszerű és legkötűnőbb szerkezetű **kapáló gépeket** takarmány- és cukor-répa, tengeri, repce és kalászosok kapálására, minden kívánt szélességben és minden sortávolságra beállítható. **Fűkaszálo** és **Marokra arató gépeket** kötött és laza talajra, nehezebb és könnyebb kivitelben. A könnyebb neme e gépeknek az 1892-ik évi nyiregyházi arató- és kaszáló-gépversenyen szerzett tapasztalatok figyelembe vételével készült és felülmul könnyűség, egyszerűség, tartósság s olcsóság tekintetében minden e téren eddig létezőt. **Csalamadé kaszáló**t tavaly Nyiregyházaán különösen kitűntetett kalászosok aratására is kitűnően használható. Könnyű és szilárdabb kivitelű **lógereblyét**, különböző rendsz. **szénaforgatót**, **műtrágya-szórót**, **lőherevető**, **szórva és sorbavető gépeket**, **szecska- és répavágót**, **darálót**, **zuzót**, **olajpogácsa-törőt**, **járgányokat**, **gőz- és járgányos cseplő-garnitúrákat** stb. Gyárunk különlegességét azonban a **kapáló** és mindenekelőtt a **sorvetőgépek** képezik, mely téren ma a legelső helyet foglaljuk el, mert különösen sorvető-gépeink a tökéletesség tekintetében a legújabbak és bármely más gyártmányt felülmúlnak, mindamellett nem drágábbak, sőt olcsóbbak más jóhírnevű cég gyártmányainál. **Alt szab. hegyi sorvetőgépünk a «Superior»** és **szabad. hegyi sorvetőgépünk «Halleusis»**, melyek természetesen a síkon is kitűnők, hegynek fel és hegyről le, valamint lejtőn oldalt is minden **regulator** és **állító-csavar** nélkül egyetlen egy **vető-tengelyvel** egyformán **vetnek minden magot a loherétől a lóbagig, a nélkül, hogy vetőkorongot vagy fogaskereket**

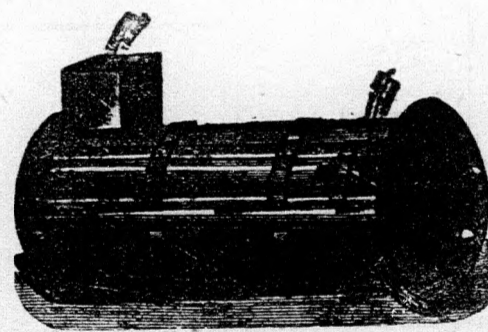
kieserélni kellene. Gépeink homokos vidékekre kívánatra oly csoroszlyákkal láttatnak el, melyek a nedves gaz a szokásos csoroszlya-alaknál alig kikerülhető összehuzását és a vetőmagnak az ebből következő csomós lerakódását lehetetlenné teszik. További szabályozható gépeinknél egy fogással járás közben az is, hogy mennyire menjen a csoroszlya a földbe, mi kivált egyenlőtlen talajnál rendkívül fontos.

Legújabb nagy sikereink 1890. A bécsi nagy mezőgazdasági és erdészeti kiállítás alkalmával: **Első díj**: cs. kir. földmívelési miniszterium nagy arany államérme. 1890. Nagy gazdasági kiállítás Kolozsvár: **Első díj**: nagy ezüst érem. 1891. Népiünnepélyvel egybekötött nagy gazdasági kiállítás-Lincz (Duna) **Első díj**: nagy arany érem. 1891. Országos jubileum kiállítás, Prága: **Első díj**, nagy ezüst érem. 1891. A román kir. miniszterium részéről rendezett sorvetőgépek nagy versenye Herestren, Bukarest mellett: **Első díj**: nagy érem.

Árjegyzékkel és felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál:
LOUIS FEDOR Nyiregyházaán cégünk egyedüli képviselője Magyarországon, ki fenti gépeket raktáron is tartja.

GRAEPEL HUGÓ

szabadalm. lóhere-tokászoló készüléke

minden cséplőgéphez alkalmazható. 25 százalékkal nagyobb munkaképesség mint bármely más készüléknel. Legkötűnőbb szerkezet legolcsóbb árban

GRAEPEL HUGÓ gépgyárosnál. **Budapesten**, V. Külső váczi-ut 46. sz. a., volt Brogle-féle gyár.

Magy. kir. államvasutak. ad 80842/93. sz.

Nyugot-magyar-osztrák vasuti kötelek díjszabási füzet kiadásának elhalasztása.

Vonatkozással a «Vasut és Közlekedési Közlöny» f. é. június hó 4-én 67 számában 67143/C. I. sz. alatt a nyugot-magyar-osztrák vasuti kötelekben f. é. július hó 1-én kiadandó IV. rész, I díjszabási füzetet illetőleg megjelent hirdetményre, közhírré tétetik, hogy ezen díjszabási füzet csak folyó. évi augusztus hó 1-én fog kiadatni, és hogy ennél fogva a II. rész 7 díjszabási füzet is csak ezen napon fog hatályon kívül lépni.

Budapest, 1893. június 29

A m. kir. államvasutak igazgatósága, egyszerűsmind a többi érdekelt vasutak nevében is.

(Utánnomás nem díjazatik)